

DIRVA

VĖL VIRŠŪNIŲ KONFERENCIJA?

YRA DUOMENŲ LEIDŽIANČIŲ SPEKULIUOTI, KAD SOVIETAI NORI DAR PRIEŠ RINKIMUS IŠPROVOKUOTI VIRŠŪNIŲ KONFERENCIJĄ, KURIOJE GALIMA BUTŲ PASIEKTI TAM TIKRŲ SUSITARIMŲ DĖL KUBOS IR PIETRYČIŲ AZIJOS. — TOKIA KONFERENCIJA TIKRAI REIKALINGA BRITŲ PREMJE- RUI, JI GALI PRAVERSTI PREZIDENTUI, O PELNYTI IŠ JOS TIKISI NIKITA.

Vytautas Meškauskas

Londoniškis Sunday Express praneša, kad sovietų diplomatija skubiai zonduoja dirvą naujai Chruščiovo — Johnsono — Douglas (Home) konferencijai. Tokia konferencija turėtų įvykti šią vasarą — prieš rinkimus D. Britanijoje ir JAV. Atrodo, kad tokia konferencija būtų labai reikalinga D. Britanijos premjerui, kurio konservatorių partija, išvaldžiusi kraštą iš eilės 13 metų, šį rudenį turėtų pralaimėti rinkimus Darbo partijai. Iš dabartinių nuotaukų sprendžiant nuo tokio beveik tikro pralaimėjimo ją galėtų išgelbėti tik koks stambus laimėjimas užsienio politikoje. Jei premjerui tokios viršūnių konferencijos proga pasisektų tariamai išgelbėti taiką, konservatorių išsilai- kymo galimybės be abejojimo padidėtų. (Tokį 'stebuklą' jau buvo padaręs buvęs premjeras Macmillanas, savo laikui su kailine kepure nuvykęs gelbėti taikos į Maskvą).

Chruščiovas savo prestižo padidimui tokios konferencijos irgi būtų reikalingas. Ir prezidentas Johnsonas neatsisakytų progos dar kartą išgelbėti taiką, nors daugumos stebėtojų nuomone, jis rinkimus galėtų laimėti ir be specialių laurų užsienio politikos laukuose.

Jei tuos gandus apie viršūnių konferenciją pabandytumėm suderinti su bė-

gamaisiais įvykiais, rasime įdomių sutapimų.

Paimkime, pavyzdžiui, Kubą. Iš vienos pusės pranešama, kad dar keli tūkstančiai sovietų karių ir technikų apleido tą kraštą, iš kitos pusės Castro pradėjo reikalauti, kad JAV sustabdytų tos salos žvalgy- mą iš lėktuvų. (1962 ir 1963 metais JAV aviacija atliko 600 žvalgybos per- skridimų). Aiškinama, kad dabar sovietų priešlėktuvinės raketos pereisiančios Castro karių žinion, o tie bandysią apšaudyti JAV lėktuvus.

Šia proga kolumnistas New York Herald Tribune skiltyse David Lawrance rašo, kad Washingtono kais kas jau įtaigoja prašyti so- vietų palikti kelis tūkstančius savo 'technikų' Kuboje, kad tuo būdu neprie- dus kubiečių prie tų prieš- lėktuvinių raketų, kurios galėtų sukelti tarptautinį konfliktą, nes sovietų spa- da palaiko Castro reikala- vimą tuos skraidimus su- stabdyti!

Ar negali būti, kad nau- ju Kubos reikalo iškėlimu sovietai norėtų išprovokuoti viršūnių konferenciją, kurioje tas klausimas galėtų būti palankiai Johnsonui išspręstas už tam tikras nuolaidas, sakykime, Vo- kietijos problemoje?

Antras pavyzdys, dėl ku- rio palyginti nesunku būtų susitarti viršūnių konfe- rencijoje visų dalyvių nau- dai galėtų būti nelaimingas Laosas.

Prieš kalbant apie būkle tame krašte, reikia atsi- minti, kad Raudonoji Kini- ja, sovietams apstabdžius ar sumažinus ginklų, jų da- lių, amunicijos ir skysto kuro tiekimą, šiuo metu praktiškai negali pradėti stambesnių karo veiksmų be sovietų pritarimo ir tal- kos. Tą turėdami galvoje, kai kurie Laoso karininkai nuvertė neutralistinę vy- riausybę, tikėdamiesi JAV pagalbos. Vietoje to, jie su- silaukė spaudimo atstatyti buvusią vyriausybę. Tas rodo, jog nepaisant reika- lavimų JAV spaudoje ir se- nate išplėsti karo veiksmus iš pietinio Vietnamo į Lao- so ir šiaurinio Vietnamo teritoriją, tokia idėja ne- turi Washingtono adminis- tracijos pritarimo.

Kolumnistė Marguerite Higgins cituoja vieną smulkiau neidentifikuo- tą Azijos politiką, taip apibū- dinanti dabartinę situaci- ją:

"Niekados istorijoje JAV taip negalėjo nebijoti Rau- donosios Kinijos, kaip da- bar. O be pagalbos iš Rau- donosios Kinijos nei Viet Minh (partizanai pietinia- me Vietname), nei Pathet Lao. (Laoso komunistai) negali operuoti. Užtat azi- atams atrodo, kad jūs (amerikiečiai) esate išsi- gandę savo pačių pasakų apie kiniečius — jūs iš tik- ro virtote popieriniu tigrų.

Ir visa tragedija slypi tame, kad vienintelis ke- lias, vedas prie karo išplė- timo Laose, yra įtikinimas Pekino ir Hanoi valdovų, jog Washingtonas yra su- paraližuotas baimės".

Gal Washingtono baimė sumažėtų, jei jis gautų pa- tikinimų iš Maskvos, kad toji iš tikro nepadės kinie- čių komunistams? Jei liktų dabartinė padėtis, ji duotų daug tų dabartinės poli- tikos kritikai priešrinkimi- nės propagandos metu. Už- tat prezidentui Johnsonui irgi galėtų rūpėti viršūnių konferencijos proga pasiek- ti tam tikrų susitarimų, nuginkluojančių, bent lai- kina, jo kritikus.

Dėl viso to gandai apie viršūnių konferenciją gali pasirodyti turį savyje tie- sos grūdus. Visi trys didie- ji gali būti ja suinteresuoti.

* VALSTYBĖS SEKRETORIUS DEAN RUSK, nors ir sutinka su Anglijos užs. reik. ministerio But- lerio mintim, kad reikia plėsti prekybinius ir diplomatinis san-

Rochesterio Lietuvių Bendruomenės moterų choras. Priekyje iš kairės: A. Kiršteinienė, O. Adomaitienė, A. Gabalytė, V. Krivytė, Vidurinė eilė sėdi: B. Apanavičienė, S. Bludnikienė, J. Jankūnaitė, choro vadovas J. Adomaitis, O. Vosyliūtė, M. Sinkutė, St. Šlapelienė, Stovi: J. Sedlickienė, A. Jacynienė, A. Dziakonienė, N. Šlapelytė, R. Armonaitė, K. Arlauskienė, Ž. Vitkutė.

ROCHESTERIO CHORUI PENKIOLIKA METŲ

JURGIS JANKUS

Šį šeštadienį Rochesterio Lie- tuvių Bendruomenės Choras šven- čia penkiolikos metų veiklos su- kaktį. Jis išaugo iš 1949 metais Jono Adomaičio suorganizuoto ir Zenono Nomeikos vadovauto vy- rų okteto ir pirmą kartą Z. No- meikos diriguojamas pasirodė tų pačių metų Tautos Dienos šven- tėje.

Įsisteigus Rochesterio LB apylinkė, choras įsijungė į ją ir pasivadino dabartiniu vardu.

Atvykęs iš Vokietijos Petras Armonas perėmė chorą iš Ze- nono Nomeikos ir jam sėkmin- gai keletą metų vadovavo.

Po to choras turėjo keletą stip-

rių sukrėtimų. Pirmasis atėjo, kai Petras Armonas staiga išvy- ko. Po didelių pastangų pasisekė atsikviesti Juozą Strolia, bet tam Rochesteris visiškai nepatiko ir jis netrukus išvažiavo.

Choras vėl pasiliko vienas ir, atrodė šį kartą vienas ištikrų: nebebuvo jokių vilčių iš kur nors ištraukti žmogų su muzikiniu pa- siuošimu. Daugumas juo, kad išsikirsčius chorui, kažin kaip lyg ir pradės skirstytis ir grįžti šiaip gražiai sutaranti lietuvių kolonija.

Tada visi susispaudė apie Joną Adomaitį. Jis žmogus, ne muzi- kas, paprastas pradžios mokyk- los mokytojas, tarlantis -- "liau- dies likarna", išsinešęs muziki- nio paruošimo trupinius iš moky- tų seminarijos, vadovavęs vai- kų ir kaimo jaunimo chorams ir turįs amžiną širdies knietulį dai- nai. Jis pats pirmasis pradėjo ir tą patį Rochesterio LB chorą or- ganizuoti. Po gerų svyravimo va-

landų pasiima darbą, kuris atro- do vargiai pakliamas. Bet jis ir dirba, ir pakelia ir choras skam- ba, kaip skambėjus, kol vieną rytą ir Jonas Adomaitis, vakarykščiui atidirgavęs koncertą, susmunka ir atsiduria ilgoninė su silpniau- sia mūšy vidurinėsios kartos vie- ta -- širdim. Choras atsiduria visiškai juodam taške, nes vargu kas betiki, kad Jonis (taip čia jį visi vadina) kada nors beturės pakankamai jėgų atsistoti choro priešakyje. Bet Jonis laikosi. Kol jam sveikata iš lengva grįžta cho- rui dirguoja vienos premiesčio parapijos vargonininkas Stasys Norkus, galima pasakyti net he- rojus, nes dirba vėžio ilgos skaus- mingų priepuolių kankinamas.

Ilgainiui Jonis (Jonas Adomai- tis) vėl atsigaivo ir vėl dirba ir penkiolikmečiui ruošiasi. Pen- kiolikmečiui per kurį choras, namie, kitose kolonijose ir ame- rikiečiams davė daugiau negu 50 koncertų, dalyvavo abejose dainų šventėse ir rengiasi vykti Pasau- linės mugės Dainų šventėn.

Kur yra idealizmo, jėgų nepri- trūksta niekada.

Prancūzija atšaukė iš NATO savo laivyno karininkus

* PRANCŪZIJA ATŠAUKĖ sa- vo laivyno karininkus iš NATO, pabrėžiant reikalavimus, kad NATO vadovybės atsakomybė bū- tų labiau paskirstyta tarp Euro- pos atstovų. Prancūzai sako, kad ikišiolinė JAV įtaka NATO poli-

tikoje reikalinga reformų.

* PRANCŪZIJS KOMUNISTŲ vadui Maurice Thorez prieš 9 metus buvo padovanota 55,000 dol. vertės ištaiginga vila. Dabar komunistai nutarė, kad toks tur- tas, vienam asmeniui padovano- tas, primenąs 'asmenybės kultą' ir yra stalinizmo simbolis. Vila busianti perimta vienos darbi- ninkų unijos ir paversta darbinin- kų poilsio namais.

* BRAZILIJS VYRIAUSYBĖ yra nutarusi 9 Raud. Kinijos 'žurnalistus' teisti už šnipinė- jimą. Turima pakankamai doku- mentinės medžiagos, rodančios, kad visi tie 'žurnalistai' ir 'pre- kybos atstovai' yra saugumo agen- tai.

* JAV PREKYBOS RŪMAI (Chamber of Commerce) pasisa- kė už prekybinių ryšių praplėti- mą su Sov. S-ga ir sateliniais kraštais, kartu apbruojant ir grū- dytą pardavinėjimą. Kai kurie de- legatai reikalavo prekybinius ry- šius praplėsti ir į Raud. Kiniją, Kubą, Šiaur. Vietnamą, Š. Korė- ją.

Tokio pasisakymo motyvas -- NATO priklausiančios Vak. vals- tybės turinčios mažiau suvaržy- mų tokiai prekybai ir tuo būdu JAV prekyba su komunistiniais kraštais likanti nusiklausta.

ŠIANDIEN IR RYTOJ

SOVIETAi nusistatę savo piliečių pasus pakeisti "darbo knygu- tėmis": viena bus laikoma darbovietėje, kita pas pilietį. Tuo norima darbininkus geriau sekti ir neleisti jiems dažnai keisti darbą.

Šis nutarimas, aišku, žmonėms nepatinka. Iki šiam laikui sovietų propaganda stengėsi pasaulį įtikinti, kad Sovietijoje yra gimęs naujas "sovietinis žmogus", kuriam darbas yra "heroizmas ir garbė". Sovietų pilietis būs jau pasiekęs tokį progresą, kad nebegalvojas apie savo asmeninę naudą, o rūpinasi vien socialistinės bendruomenės gerbuvu.

Tikrenybė gi yra visai kitokia, ko negali paneigti ir sovietinė spauda. Kyšininkavimai, valstybės turto eikvojimai, pasisavinimai dabar Rusijoje yra labiau paplitę negu buvo carų laikais. "Juodoji rinka" klesti krašte.

Visoj Sovietijoje slapta kuriasi privačios (monės ir tų "mažųjų kapitalistų") gaminiai būna greitai žmonių išgrobstomi. Visi žino, kad tai yra žaidimas su mirtimi, bet niekas to nepaiso.

Taip, Sovietijos bendruomenė padarė progresą, bet netoki, ko- kio siekė Kremliaus valdovai. Sovietų piliečių troškimas šiandien yra turėti savo nuosavybę. Kiekvienas nori turėti automobilį, ar bent motociklą, erdvų butą ir pamatyti užsienį. Tai dalykai, apie kuriuos svajoja šiandieniniai sovietų pilietis.

"Sovietinis žmogus" nebenori būti herojumi. Svarbiausiai ko jis nori, tai geresnio gyvenimo. Pažadai, kad "greitai bus geriau" jau jo nebežavi. Sovietijos piliečiai nori turėti privačią nuosavybę ir daugiau laisvių.

NETOLI Telšių vieno kolchozo pirmininkas laikraščiuose perskaitęs, kad amerikiečiai ūkininkai padidino karvių pieningumą į tvartą įvesdami radijo garsiakalbus, nusprendė:

-- Reikia ir mums imti pavyzdį iš kapitalistų! Ir pasišaukęs elektrotechniką įsakė įrengti tvartuose garsiakalbus.

Nuo tos dienos kolchozo tvartuose be pertraukos girdėjosi Vilniaus radijo programa. Patriotinės komunistinės dainos, politi- niai pranešimai, maršai, veikėjų kalbos...

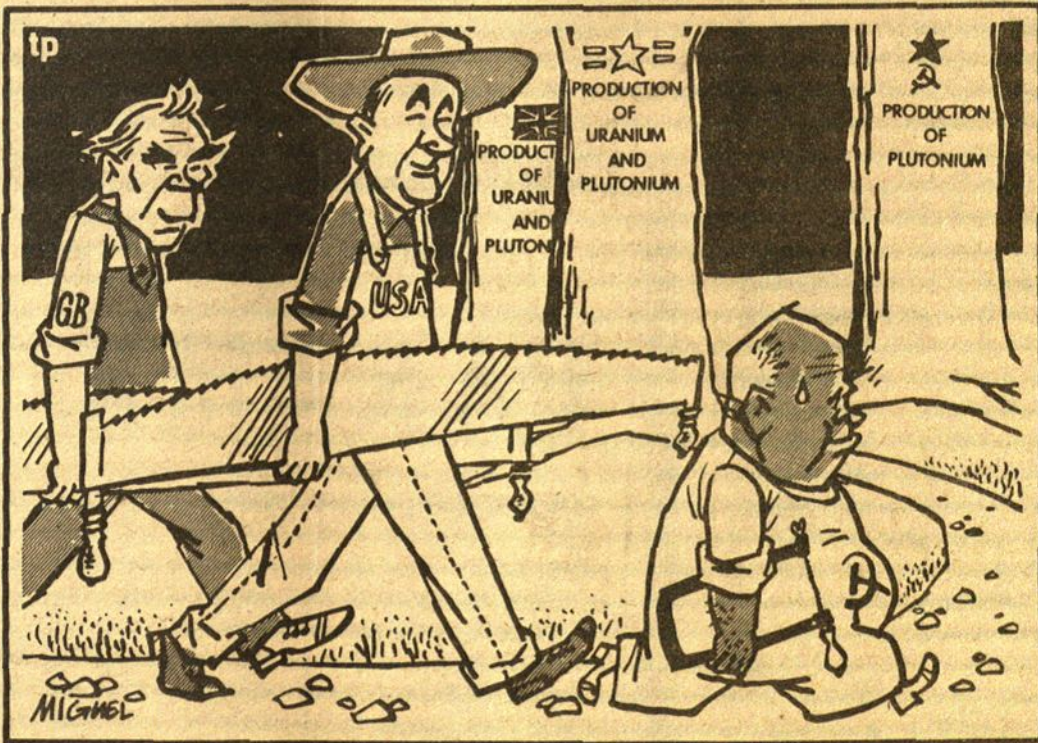
-- Ar karvės dabar duoda daugiau pieno? -- pasiteiravo greti- mo kolchozo pirmininkas.

-- Taip, daug daugiau. Beveik dvigubai, bet...

-- Bet kas?

-- Jis būna surūgęs!...

(vg)

Paruošiamieji darbai viršūnių konferencijai...

VIRŠUJE: Rochesterio Lietuvių Bendruomenės choras, vadovaujamas J. Adomaičio.

NETIKRUMO JAUSMAS SUKAUSTĖ RYTŲ VOKIETIJOS GYVENTOJUS

V. ALSEIKA

Žmonių vienišumas yra mūsų dienų modernišką ligą. Tačiau Europoje esama krašto, kuriam kiekvienas gyventojas jaučiasi vienišas ir dar daugiau -- jie to vienišumo aištingai ieško. Tai Ulbrichto valdoma Rytų Vokietija. Čia skaitytojams bus patiekta kelios mintys, sekant neseniai šį satelitinį kraštą aplankiusį amerikiečių laikraščio žurnalisto Joseph Wechsberg.

-- Kai pasidairai po rytinę Vokietiją, jos miestus, miestelius, įmones, pasikalbi su gyventojais, pastebi savotišką reiškinį: vengiama arčiau bendrauti su savo žmonėmis ar štaigos bendradarbiais, nes juk "jie per daug žino apie kitus asmenis". Jaučiama si saugiau, kai palaikomas ryšys su kitų profesijų asmenimis, ar kai sutinkama kitų apylinkių ar miestų gyventojai. Jei per metus pas save nepakviečiama darbuotojų bendradarbių, tai staiga tampa draugystės tarp žmonių, kurie susitinka kur nors atokiau, kuriame kitame mieste. Jie žino

-- jie vargiai daugiau pasimatys, tad esą įmanoma su jais nors atviriau pasikalbėti, nevengti ir kritikos režimo atžvilgiu.

Kai kurie rytinės Vokietijos gyventojai pasakoja apie praėjusių metų atostogas -- "tai buvo nuostabu. Mes leidome laiką vienoje saloje netoli Ruegenos. Mes bendravome su jūra, su vėju, su kopomis ir sudebesimis. Kartais nueidavome į netoli esančią nuogųjų koloniją. Mes visi laisvai kalbėjome ir atrodė, kad buvo įmanoma apsinuoginti fiziniai, dvasiniai ir politiniai. Mes apie vienas kitą nieko nežinojome ir kai atėjo metas atsiskirti, išvykome kiekvienas savo keliais -- ir partijos pareigūnas, ir turis įvairių abejonių ir aiškų sovietinio režimo priešas".

Taigi, siekiama nors kelioms valandoms pasprukti iš pilkosios kasdienybės rutinos. Gyventojai čia naudoja įvairius būdus: jie mielai griebiasi įvairių pomėgių. Labai plačiai domimasi filatelija -- štai Plauen mieste su 80,000 gyventojų esama daugiau kaip 3,000 filatelistų. Kiti leidžia laiką su kambariniais geležinkelio modeliais, stengiasi daugiau leisti laiką šeimos tarpe, ir tik todėl "kad negalvoti".

Režimo žmonės pasakoja: dabar jau ne Stalino laikai. Nebeturite, draugai, drebėti, bijodami staiga suėjimo ir pan. atsiranda žmonių teigiančių, kad šių dienų sąlygomis jau sunku paklikti į kalėjimą. Tačiau kai kurie reiškiniai kelia rūpesčio ir apie kai kuriuos atvejus kalbama ne viename rytinės Vokietijos mieste.

Pasakojama apie kaimyną, kurio geriausias draugas gyvena vak. Vokietijoje. Abu draugai reguliariai pasikeisdavo laiškais. Kaimynas padarė klaidą -- jis laiškuose kritiškai pasisakydavo apie kai kuriuos gyvenimo reiškinius. Nors rytų Vokietijoje leidžiama viešai išsikeikti, tačiau apie neigiamas ar režimo silpnas puses negalima rašyti laiškuose, siunčiamuose į Vakarus. Laiškai buvo sekami ir įjautėrius R. Vokietijoje pakliuvo į kalėjimą -- jis atsėdėjo vienerius metus, buvo paleistas ir vėliau savo ištikimybę režimui įsiturėjo įrodyti dirbdamas "gamyboje".

Režimas teigia: kritika leidžiama, tačiau turi būti tam tikros ribos. Pvz., toji konstruktyvi kritika leidžiama satyriniame "Eulenspiegel" žurnale, ji įmanoma laiškuose redakcijoms ir partiniuose susirinkimuose. Tačiau jei kas išdrįsta, pvz., alkoholio įtakoje, suplėšyti valdančios partijos -- SED plakata, jau patenka į kalėjimą. Čia jau buvo peržengta režimo reikalavimų riba.

Krašte jaučiamas visuotinis nuobodulys, pasinėsimas režimo naciškai ir abejingumui. Kai tokios nuotaikos, atsiranda noras eiti į kompromisus. Kai pirmiaisiais režimo metais daugelis tėvų nesutikdavo savo vaikų pasiūlyti "pagoniškasias" jaunimo iškilmes, tai vėliau, paprastai prieš Velykas, jie jau sutinka su režiminiais papročiais, tačiau Sekminėms -- tėvų pasitenkinimui ir režimui pykstant -- tie patys tėvai vaikus siunčia konfirmuotis, į kompromisus eina ir režimas -- kalbėta apie vieną mokytoją, rinkimų metu viešai suplėšiusį rinkiminį lapelį. Mokytojas ir toliau liko savo vietoje.

Ekskursijos į kitus, net ir kaimyninius satelitinius kraštus, ir toliau varžomos. Jos įmanomos vykstant grupėmis ar "delegacijų" formoje. Net ir partiniai pareigūnai nusiskundžia, kad už sienos kraštus negalima išvykti su žmonomis ar vaikais. Tiesa, į Čekoslovakiją ir Vengriją dabar leidžiama vykti be paso ir be vizų, tačiau tik stropiai sekamos grupės. Sakoma, kad režimas nori varžyti keliones į užsienį, ir aiškinama, kad tai daugiau devizinių sumetimais. O kiti jums paaiškina -- žmonės užsienį daug pamato...

Neseniai iš Prahos ir Budapešto grįžusi rytų vokiečiai pa-

sako: "Vis manydavau, kad pas mus gyvenimas tvarkoje, tačiau dabar man atsivėrė akys. Moterys tuose kraštuose žymiai geriau apsirengusios. Ten daugiau naudojamosi gyvenimu ir žmonės dar gali juoktis..."

Jei apie kaimyninius kraštus kalba ekskursijų dalyviai, tai partinėje spaudoje ar pareigūnų tarpe tos satelitinės valstybės dažnai kritikuojamos. Ypatinai puolamas "lenkų eksperimentas". Partiečiai kalba: jei lenkai sugebėjo pakelti savo žemės ūkio gamybą, tai tik kainų pakėlimo sąskaita, o tai esą pavojinga. Žinoma, nenoriai kalbama apie tai, kad 85% dirbamiosios žemės Lenkijoje yra privačiose rankose. Tai nemaloni tema, lygiai kaip "tabu" pašnekesiuose laikoma ką nors neigiamo pasakyti apie Sovietų Sąjungą.

Nors gyventojų dauguma nėra patenkinta režimu, tačiau jiems sunku įsivaizduoti, kad būtų įmanomas gyvenimas benemokamo gydymo ir vaistų, nemokamų atostogų kurortuose, pigių butų nuomai, pigios elektros ar pigių tramvajaus bilietų (5 ct.). Tačiau iš kitos pusės... vis dėlto kiekvienas gyventojas, šalia režiminio patogumų, norėtų turėti ir kai kuriuos palaimingus Vakarų privatumus -- ir čia pirmoje eilėje iškyla daugiau laisvės ir daugiau suvartojamųjų gėrybių. Gerai, kad apmokamos atostogos, tačiau pilietais joms pasakys, kad jis mielai norėtų turėti ir pigų automobilį ir pigius rūbus ar avalynę.

Vieno gyventojų nuomone "taip, aš norėčiau, kad mano ateitis būtų saugi materialiniu požiūriu. Tačiau... dar norėčiau turėti kelionės pasą, be to -- galimybę laisvai kalbėti, skaityti įvairią spaudą, žiūrėti įvairių kraštų televizijos programą, vykti į Vakarus ar į Rytus, jei tik man tam reikėtų pakanka pinigų. Kaip būtų gera nesibijoti policijos..."

Depresija, abejingumo nuotaikos slegia kraštą. Gal dėl to, kad rytų Vokietija per daug primena Sovietus? Ne, atsakys partinis pareigūnas, -- anksčiau mes per daug sekėme Sovietų Sąjungą, tačiau šiandien žinome turėti savais keliais... Vis dėlto tai nereiškia, kad mūsų keliai būtų skirtingi, principe -- jie tokie patys.

Tai joks paaiškinimas. Kitas pareigūnas pripažįsta depresijos nuotaikas, bet jis sako, kad čia nesanti kalta kasdieninio gyvenimo monotoniškumas, ar vak. Vokietijos artumas, ar liuksusinių prekių stoka. Tikroji priežastis glūdi kur kitur. Tai -- nuolatinis netik-

Diena iš dienos

*** B. K. NAUJOKO UŽRAŠAI ***

GEDIMINO PILIS yra giliai įaugusi lietuvių vaizduotėn. Bet daugumas buvę nuo jos atskirti, nedaugelis tęsėję pamatyti ir per tą trumpą laiką, kai ji buvo tapusi visai Lietuvai prieinama, vaizduojasi ją tik iš daiktinių ar amatininkų teikiamų piešinių ir dirbinių. O tie, vienas po kito vis ką nors pridėdami ar atimdami, prigaminę modelių, su tikra Gedimino pilim ne ką daugiau teturinčių panašumo, kaip abstraktiniai piešiniai su gamtinė tikrove. Židriu, štai, į "jauną skautą Kęstutį Gedimino kalno papėdėj" (nuotraukoj iš Los Angeles Dirvos 47 nr.) ir klausiu: kodėl dekoratoriaus ant to kalno nupiešė triaukštį rusišką vėlykinį stūrį ("paschą") vietoj bent šio kalno Gedimino pilies panašumo?

Matydavau tą pilies bokštą 1917 m. žiemą iš pakalnės. Tada ant jo tebebuvo užgriozdintas medinis kubinis pastatėlis, iš kurio, sakydavo, ugniagesiai stebėdavę miestą, ar kur nors gaisro nepamatys. Iš pakalnės tada bokštas iš tiesų atrodė lyg kiek smailėjęs į viršų, nors ta kubinė būda tikrai nebuvo smaila. Bet paskui po visą Lietuvą paplito Gedimino pilies bokšto modeliai, sudėstyti iš dviejų ar trijų viena ant kitos sustatytų nukirstų šešia-kampių piramidžių su vėliava viršūnėj. Iš kur tokia keista idėja? Nejaugi Gediminas būtų stąsęs bokštą į vidų nuo žulniomis sienomis, kad priešui būtų lengviau užlipti?

1932 metais, pusiau slapta, per Latviją, buvau "nusnykinęs" į Vilnių. Tada gerai įsižiūrėjau į Gedimino pilį ir nufotografavau iš visų pusių. Ugniagesių būdelės nebebuvo, bokštas buvo rengiamasi restauruoti, kad atrodytų maždaug toks, koks buvo senovėj. Grįžęs bandžiau atkreipti modeliotojų dėmesį, kad Gedimino pilies, tiksliau -- jos bokštas, kuris vienas iš tolo tematyti, ir kuris vienas temodeliuojamas -- neatrodo ir niekad neatrodė toks, koks vaizduojamas, Negelbėjo.

1939 metais radom bokštą jau beveik baigtą restauruoti (Restauracijos darbai, berods, jau lietuvių žinovų priežiūroje buvo baigti). Ir dabar jis tebeatrodo maždaug toks, koks buvo Gedimino ar po-gediminiais laikais. Jis sudarytas ne iš nukirstų piramidžių, o iš trijų viena ant kitos užstatytų aštuonkampių prizmių. Tai-gi sienos stačios, o ne palinkusios į vidų. Tik prizmės nelygios: antroji truputį mažesnio parametro už apatinę, trečioji tiek pat siauresnė už antrąją, o viršūj aiškėtelė irgi apmūryta neaukšta dantytą tvorėlę, truputį įtraukta į vidų daugiau, negu trečiasis aukštas. Dėl tų įtraukimų, taip pat ir dėl perspektyvos iš pakalnės, bokštas atrodo truputį lyg siaurėjęs į viršų, bet vistiek nepanašus į vėlykinį stūrį.

rumo jausmas. Kas prieš metus buvo draudžiama, šiandien laikoma teisingu sprendimu. Kai netikrumas jau trunka metams, trūksta oro, sunku kvėpuoti, norėtųsi šaukti, bet... negali prisiversti praverti lūpas. Netikrumas sukaustė gyventojus ir čia gal išimtinį sudaro jaunimas -- jis nebe-galvoja apie praeitį ir jis džiau-

giasi kiekviena naujovė ar įsigyta preke -- nauja plokštele su vakarietiškais ritmais ar naujumo-tociuku.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ

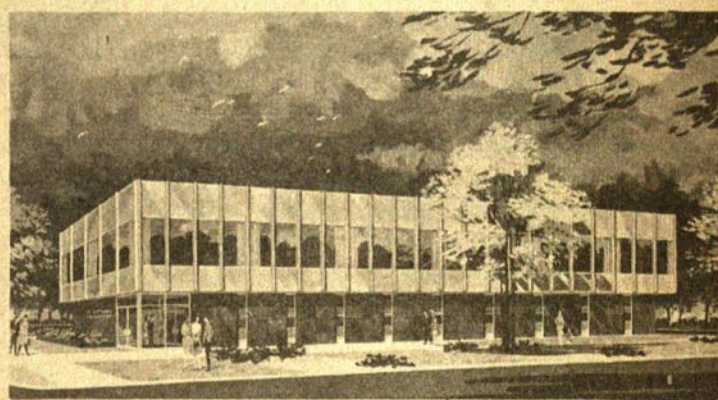
DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS, NES DIVIDENDĄ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

ŠIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU GAUTI DAŽNIAU, NES IS TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

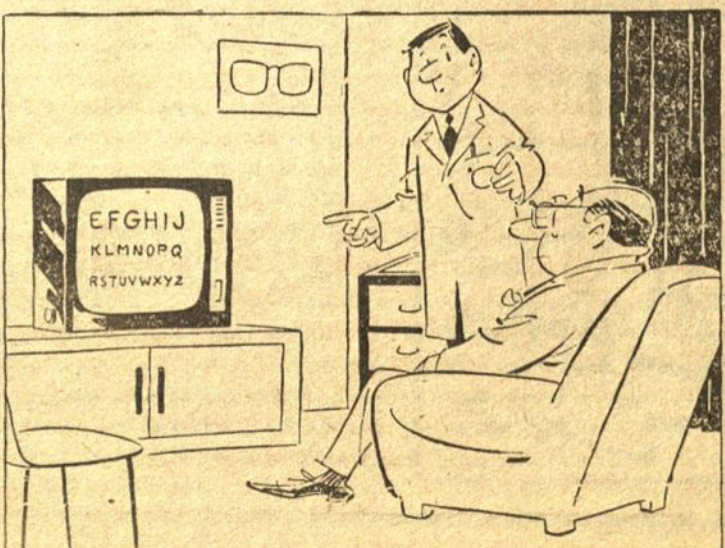
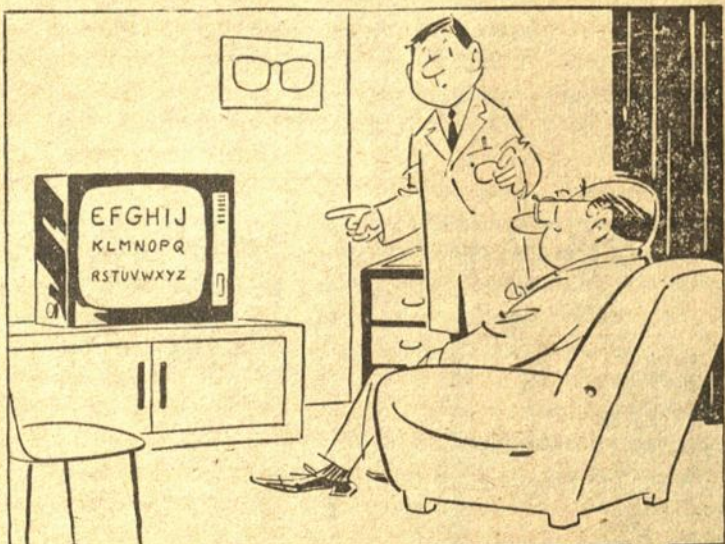
1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS, sekretorius

Chicago Phone: 212-1395; Suburban Phone: 656-6330

Galvosūkis 29 Nr.

Tarp šių dviejų piešinių yra septyni skirtumai. Bandykit surasti. Sprendimas kitame numeryje.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

PARAMA-

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. STREGA — Liqueur, Import. from Italy... 5th \$5.75
2. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediška... 5th \$3.98
3. NAPOLEON Vermouth, Import. from France... 5th \$1.19
4. Popular GERMAN VSOP Brand... 5th \$4.69
5. PORT, SOUTHERN, RHINE Wine... 5th \$ .69

6. ST. REMY BRAND, Import. from France... 5th \$3.98
7. LIEBFRAUMILCH Wine... 5th \$ .98
8. BORDEAUX Wine, Red or White... 5th \$ .98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

DIRVA THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO, 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Išsaina: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

KO GALIMA TIKĖTIS IŠ LB TARYBOS?

Atrodo, kad neužilgo įvykstančiais LB Tarybos narių rinkimais rodomas didesnis susidomėjimas. Žinoma, kandidatai daugumoje neįgyvendino V. Rastenio vilčių ir nepasiskė, kaip jie įsivaizduoja LB veiklą ir ką naują ar savą jie atnešė, jei būtų išrinkti. Įvairios sugestijos, mišrių minčių straipsniai pasirodė spaudoje (Voleratas Drauge), tačiau konkretus LB Tarybos darbas ir jos ateitis paliekama naujai išrinktųjų Tarybos narių dispozicijai.

LB Taryba savo visuomenėje išsibarsčiusi po visą Ameriką, vargu ar ir galėtų sudaryti instituciją, kokios daugelis laukia ir tikisi. Tačiau Tarybos prezidiumas, atskirose vietovėse sudarytos komisijos galėtų atlikti daug neatliktų koordinacinių darbų, kurių reikia, kad LB padaliniai iš minėjimų ruošinių komitetų pasidarytų mūsų išsivijos savivaldos organais ir palinktų į jų uždavinių įgyvendinimą, kurie iki šiol, skambiomis frazėmis apvynioti, savo esmėje turi labai realių, labai gyvenimiškų pradų. Tuos pradus atpalaiduoti nuo idealistinės frazeologijos ir pritaikyti gyvenimo reikalavimams turėtų būti vienu pagrindinių LB Tarybos uždavinių.

Kai kuriuose LB apylinkėse teko girdėti nusiskundimų, kad paskiros organizacijos tiek yra užpildę parengimų kalendorių, kad bendruomenė nebelineka vietos ir laiko vienam ar kitam minėjimui su rengti. Atrodo, kad tos apylinkės turėtų džiaugtis organizacijų judrumu. Tegul tik jos ruošia minėjimus, pagerbimus, balius ir blynų vakarus. Tai atpalaiduoja apylinkės valdybą susikoncentravimui tiems darbams, kurie jai tiesioginiai priklauso. Bent jau lieka laiko pagaliuoti, kokie tie darbai ir uždaviniai yra, kurie atskiroms organizacijoms, o bendruomenės organams priklauso. Čia ir glūdi bendruomenės esmė -- žinoti, kas jai pirmoje eilėje privalu atlikti ir kas ir kaip atliktina kitų organizacijų pagalba. Atpalaidavimas bendruomenės organų nuo konkurencinių darbų ir įvilimas jų į patrauklesnį visuomenės akims rūbą yra būtinas reikalas mūsų visų labui.

Bendruomenės veikimo gairių išryškėjimas ir įstatymas į konkretų švietimo, kultūros, socialinių reikalų kelią, koordinacija ekonominių pradų, be kurių joks darbas vistiek neįmanomas, yra pagrindai, kurių išskėlimas dienos švieson turėtų rūpėti naujam LB Tarybai.

Būtų galima, jei toji Taryba ir toliau liktų tik -- įstatuose numatyta, bet nieko neveikianti dar viena institucija. (J.Č.)

Bendruomenės Tarybos rinkimai artėja

Tešiant iškilų kandidatų į Bendruomenės Tarybos narius sąrašą (žūr. Dirvos 50 nr) užtinkame.

DR. STEPONĄ BIEŽĮ, jau virš 50 metų aktyviai besireiškiantį lietuviškųjų organizacijų veikloje. Tai visiems žinomas gydytojas - visuomenininkas, vispusiškas lietuviškųjų reikalų ugdytojas ir rėmėjas, puikiai susiėgyvęs su senosios ir jaunosios ateivių kartos problemomis. Maloni tai naujiena, kad jis parodė norą įsijungti ir į aktyvią bendruomeninę veiklą.

ANTANAS REKLAITIS, buv. Lietuvos Karluomenės gen. štabo pulkininkas, išsivijoje gyvas ir veiklus ne tik karių Romovės organizacijoje, bet yra aktyviai įsijungęs į plačiąją visuomeninę veiklą, jos bendruomeninėse pasitangose.

ANTANAS JUODVALKIS uoliai reiškiasi East Chicagos bendruomenės ir ALT skyriuose. Visuomeninio darbo mokyklą išėjęs būdamas aktyviu Korpi Neo-Lithuania nariu studijų metu ir išsivijoje. Ne tik pats, bet ir sūnų Uosį Juodvalkį yra išauklėjęs tyroje lietuviškoje dvasioje. Lietuviško jaunimo auklėjimo klausimuose nepamašomas ir kieto nusistatymo veikėjas.

KAZIMIERAS KASAKAITIS, teisininkas su užsienio lietuvių veiklos klausimais susijęs jau iš Nepr. Lietuvos laikų, būdamas užsienio lietuviams remti draugijos steigėjų eilėse ir veikęs tos d-jos C. Valdyboje. Chicagoje aktyviai pasireiškęs LB apylinkių ir apygardos valdybose. Be to, gyvai reiškiasi tautinėse organizacijose.

VLADAS VIJEIKIS -- tampa riai susijęs su jaunimo auklėjimo ir lietuviybės išlaikymo problemomis gyvai reiškiantis skautų vadovybės eilėse. Nesigaili nei laiko nei lėšų leidžiant ir ruošiant jaunimo literatūrą. Tai pozityvi pažęga bendruomeninės atelties uždavinius sprendžiant.

ROMANAS STAKAUSKAS -- vispusiškai spėjusi pasireikšti jaunosios kartos pažęga. Atvykęs iš Australijos, kur suspėjo būti studentų s-gos pirmininku, neliko pasyviu stebėtoju ir Amerikoje. Vadovauja studentijai, reiškiasi spaudoje ir sėkmingai jungiasi į mūsų lietuviškosios scenos darbą. Tai energijos pilna, jaunatvišku entuziazmu deganti asmenybę.

Reikia tikėtis, jo pavyzdžiu ir jo pasižventimu bendruomeniniam darbui paseks eilę kitų jaunosios kartos atstovų.

Renkant kandidatus į Bendruomenės Tarybą, galime džiaugtis turėdami visą eilę prityrusių visuomenininkų, kuriais tikrai verta pasitikėti.

Pats skaityk ir kitus ragink prenumeruoti
DIRVA

KODĖL NE VISI ENTUZIASTINGI REZOLIUCIJŲ AKCIJAI?

V. RASTENIS

Seniai, labai seniai, tai yra rezoliucijų akcijos pirmosios jaunystės laikais, atsitiko man maždaug pusantro karto viešai skeptiškai išsirtarti apie tą sumanymą. Kaip tik tuo metu vienas po kito buvo skelbiami entuziastingi pritarimo ir prisidėjimo pareiškimai iš įvairių visuomenės sluoksnių, taip pat ir iš tautininkų tarpo. Ne tiek iš tos akcijos pradininkų, kiek iš savų bendraminčių tarpo susilaukiau priekaištų dėl "linijos skaldymo", dėl "nepelnuto Grigaičio palaikymo", dėl "tikrai patriotinės akcijos nevertinimo" ir tt. Kur reikėjo, paaiškinau savo nuomonės motyvus ir kokius trejus metus to klausimo neliečiau, kantriai stebėdamas eilę mūsų laikraščių, jų tarpe Dirvą bene paslaugiausiai, garsinančių rezoliucijų akciją pozityvia prasme, daugiausia jos vedėjų žodžiais. Visdėlo, pasirodo, tie vedėjai tebeilaiką mane "priešu nr. 2" (po Grigaičio), temdančiu bent tautininkų tarpe entuziazmą rezoliucijoms. O tai jų akys nelengva nuodėmė.

V. Meškauskas kovo Margutyje taikliai atžymėjo tarp mūsų paplitusį reiškinį: Sušunkti "Valio, Lietuva!" ir po to gali daryti ką nori, nes kiekvienas kritiškas žodis bus palaikytas kone tėvynės išdavimu ir tikrai savo lizdo teršimu.

Rezoliucijų akcija esanti konkreti priemonė padėti Lietuvai okupacijos nusikratyti. Tuo esą siekiama ir tikimasi "išleisti įstatymą", įpareigojantį Amerikos prezidentą ir vyriausybę arba vien užjuojautos pareiškimais lietuvių raminti, o konkrečiai veikti Lietuvos nepriklausomybės labui.

Jei taip, tai ne tik priešinimasis, o ir abejingumas bei skeptiškumas tuo reikalu būtų tikrai smerktinas. Bet, nepaisant tvirtinimų, rezoliucijų akcija tokio rezultato negali ir nežada turėti. Abiejų ar kurių vieno Kongreso rūmų priimtas projektuojamasis pagėdavimas (concurrent ar simple resolution), beabejo, būtų gana įspūdinga propagandinė priemonė: ją būtų patogu "kašioti į akis" ir Valst. Departamentui pareigūnams, ir kitų kraštų politikams, o ypač spaudai. Bet ir toks dalykas negalėtų būti žymiai efektingesnis už, sakysim, vyriausybės jau 24 metai kartojamą Pabaltijos okupacijos nepripažinimo tezę. Deja, perspektyvos 50-tį esamų projektų paversti oficialiai priimta žiokia ar tokia rezoliucija, yra menkos ir kasdien menkėja, nes laikas baigiasi.

Iš pačių tos akcijos vedėjų nebe kartą buvo prasitarimų, kad rezoliucijos projektai ir vėl gali likti "stačiuose", bet tai esą nei nesvarbu, o svarbu esą veikti. Taigi ir čia esama "veikimo dėl veikimo" elemento. O dėl to tai jau atleiskite: nėra prievolės entuziastingai kulti šiaudus be grūdų vien tam, kad būtų kulinio garso.

Rezoliucijų akcija nėra visai tuščią šiaudų kulinimas ta prasme, kad tai yra tam tikras propagandinis būdas Pabaltijos laisvės idėjai populiarinti. Ligi šiol tuo bū-

du pasiekta tiek, kad ištisas pusšimtis Amerikos Kongreso narių, taigi beveik dešimtadalis, patys formaliai įsijungę į tą propagandą. Bet Kongreso nariai ta prasme pasireiškia ne vien tik tuo būdu, kiekvienas viešas Kongreso nario pareiškimas, jeigu įtraukiamas į Kongreso Užrašus, praktikoje turi panašios reikšmės, kaip ir rezoliucijos projekto įteikimas. Kitokiais, negu rezoliucijos, viešais pareiškimais Pabaltijos reikalui jau yra užsiėngavę bene žymiai daugiau, negu dešimtadalis Kongreso narių. Neneigiant rezoliucijų akcijos propagandinės reikšmės, nėra pagrindo neigti ir kitus Kongreso narių viešus tos pačios prasmės pareiškimus. Lemiamos reikšmės pareiškimai, žinoma, neturi, bet neturi jos ir rezoliucijų projektų įteikimai. Ir tas ir tas propagandos būdas vertintinas teigiamai, bet tik iki tam tikro laipsnio: jeigu jiems panaudoti reikiamų pastangų kaina nėra peraukšta, lyginant su pasiekiamu propagandiniu efektu.

Šiuo atžvilgiu rezoliucijų akcija objektyviai įvertinti nėra duomenų. Yra tik spūdis, kad penkioms dešimtims parašyti gauti reikėjo ilgai ir gana įtemptai veikti šimtam žmonių. Vieši įtakingų asmenų pareiškimai, regis, pavyksta gauti kiek mažesneis pastangomis. Ir apie juos dažnai vadinamoji didžioji spauda bent kiek prasitaria, o apie 50 rezoliucijų projektų, berods, tik mūsiškiai laikraščiai terašo.

Bet ir ne tai lemia entuziazmo laipsnį dėl šios akcijos. Kas labiausiai atšaldo nuo to sumanymo, tai rezoliucijos projektų turinys, o kas jau beveik ir papiktina, tai tas, kad akcijos vadovai, kurių dėmesys buvo atkreiptas į projektų turinio defektus pačioj pradžioj, nesiteikė projektų peržiūrėti ir atitinkamai pataisyti net ir antrąjį akcijos ratą pradėdami.

Pagrindinė visai nereikalinga klaida tuose projektuose, mano giliu įsitikinimu, yra ta, kad juose įsakmiai siūloma kelti Pabaltijos klausimą Jungtinėse Tautose. Tikslas juk yra pasiekti, kad JAV vyriausybė Pabaltijos laisvės bei nepriklausomybės reikalą apskritai imtų laikyti aktyviosios šio krašto užsienio politikos programos dalimi, taigi keltų tą klausimą visur ir visada, kur ir kada tas atrodė gali būti politiškai, teisiškai ar bent propagandistiškai tikslingai panaudota. Pavyzdžiui, anksčiau minėtoje Zablockio ir kitų rezoliucijoje, Atstovų rūmų priimtoje, prezidentas Eisenhoweris buvo raginamas kelti visų Rytų Europos kraštų klausimą "viršūniniame" pasitarime su Chruščiovu Ženevoje. Jei ten būtų buvę prieita prie visos klausimų apimties sprendimo, tai buvo absoliučiai svarbu, kad ir Pabaltijos klausimas ten nebūtų apleistas. Tačiau prie tokios apimties derybų ten neprieita, tai ir Rytų Europos reikalas liko įsakmiai neminėtas.

Dabartiniai projektai, vietoj siūlę raginti vyriausybę Pabaltijos klausimą "nuimti nuo lentynos" ir įtraukti į aktualių klausimų

sąrašą, vietoj siūlę raginti panaudoti visas galimas priemones atgaivinti tam klausimui tarptautiniuose ir net vidaus politikos žygiuose, siūlo tik vieną konkretų žygį -- "to bring up the Baltic States question before the United Nations". Patys visi puikiai žinoma, ir Kongreso nariai tą žino, ir prezidentas, ir Valst. Departamentas žino, kad tuo tarpu (ir greičiausia visada taip bus) tas žygis būtų vienas iš pačių nepraktiškiausių ir Pabaltijos reikalui mažiausia naudės težadančių, o gal net ir pavojingas. Tai kodėl gi mes turim stengtis, kad kaip tik toks siūlymas būtų Kongrese priimtas. Kodėl turime kovoti dėl dalyko, kuris mažiausiai naudingas.

Antra nereikalinga ir nusistebėjimą, net pasipiktinimą kelianti klaida yra pačioje jų projektų tekstų pabaigoje, kur siūloma reikalauti, kad nuo Sovietų išlaisvintose Pabaltijos valstybėse rinkimus vykdytų ir prižiūrėtų vėl tos pačios Jungtinės Tautos. Kam gi tas? Kodėl? Net kraštai su vos keliais nuošimčiais raštingų, kartą susilaukę nepriklausomybės, nevedami už rankučių prie urnų kokių nors tarptautinių komisijų. O čia tai siūloma politiškai subrendusiems kraštams, buvusiems Tautų Sąjungos nariais! Ir kieno iniciatyva tai siūloma? Mes, lietuviai, turim tokį pasiūlymą remti, kovoti, kad Amerikos Kongresas jį priimtų? Argi tai nėra kažkoks per nesupratimą išsprūdęs siūlymas Lietuvai, Latvijai, Estijai nužeminti į nesubrendusių laipsnį? Kokia tad logika sekant reikalaujama tokiems kraštams nepriklausomybės?

Na, sakysim, pradžioje toks dalykas į projektą buvo per nesupratimą įrašytas. Apie tai buvo viešai kalbėta ir nesupratimas įsakmiai nurodytas. Kada ne kada, bet jau pradėjus tą akciją iš naujo, reikėjo gi turėti tiek paslankumo, imti ir perrašyti rezoliucijos projektą, jį atitinkamai perredagavus. Bet vis-

LAIŠKAI

PATIKSLINIMAS

Šių metų balandžio mėn. 17 d. Dirvos 45 numeryje tilpo T. Mickaus korespondencija, kurioje rašoma, kad Los Angeles Dramos Sambūris, vadovaujamas J. Kaributo, švenčia savo veiklos dešimtmetį statydamas A. Kairio 3-jų veiksmų komediją "Diagnozė". Ši žinia neatitinka tikrnybės, nes nei L. A. Dramos Sambūris švenčia savo veiklos dešimtmetį, nei Sambūriui vadovauja J. Kaributas.

L. A. Dramos Sambūris ateinančiais metais rengiasi minėti savo veiklos 15 metų sukaktį. J. Kaributo statoma komedija "Diagnozė" yra jo asmeniškos sceninės veiklos dešimtmėčiui atžymėti. Jau du metai, kai J. Kaributas su Sambūriu nedirba ir prie Sambūrio veiklos neprišėda.

Korepondentai, prieš rašydami panašias žinias, turėtų patikrinti, kiek jos atitinka tikrnybę ir neklaidinti visuomenės.

Los Angeles Dramos Sambūrio Valdyba

kas pasiliko, kaip buvo.

Kai toks siūlymas rezoliucijų turinys, tai sumanymą iš tikrųjų derėtų ne remti, o prieš jį veikliausiai protestuoti: ne iš esmės, o specialiai dėl projektų teksto. Nes čia nepateisinama vien tik "entuziazmo nerodyti". Jeigu tačiau apsiribojama skeptišku tyliėjimu, tai tik todėl, kad atrodo, jog nėra pavojaus tiems rezoliucijų projektų žodžiams tapti kūnu.

Išrinkite... John T. FEIGHAN JUDGE

of
Common Pleas Court

- Geriausiai kvalifikuotas
- 30 metų teisinė patirtis
- Puikus teisinis temperamentas
- Aktyvus demokratų politiniame ir visuomeniniame darbe

BALSUOK UŽ

X John T. FEIGHAN

CONNIE PRUSAK, Chairman
Whittington Drive, Parma, Ohio

Tinkami rūbai duoda gerą savijautą

DĖMESIO

Pas mus Jūs rasite vyrų pasaulį! — Mes aprensime Jus nuo galvos iki kojų. Puikliausias pasirinkimas geriausių gaminių vyrų aprangai.

BOTANY „500“ kostiumai ir paltai, MANHATTAN marškiniai, LEE ir DISNEY skrybelės. Krautuve Jūs laukiami kasdien, o sekmadieniais nuo 10 iki 4 val.

H. Seigan

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ

4630-32 S. Ashland Ave., Chicago 9, Ill. Telef. YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ir ilgesniam išsimokėjimui be nuosimčių! Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

Mutual Federal Bendrovės rekordas

MOKAME
4 1/2 %

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMAK ROAD -- CHICAGO 8, ILL.
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanuskas, Pres.

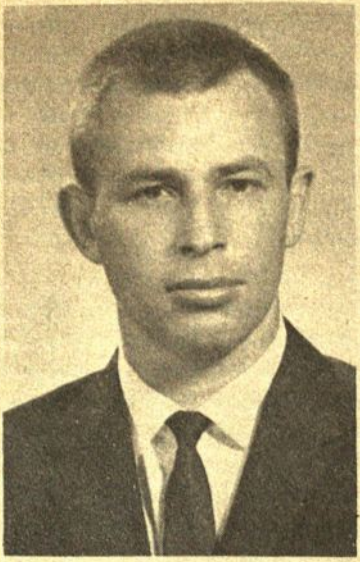

ŠI ŠEŠTADIENI, GEGUŽĖS 2 D. 8 val. vak. CHICAGOJE

DIRVOS NOVELĖS KONKURSO

PREMIJOS ĮTEIKIMO

ISKILMĖS -- VAKARAS

Akc. ROMAS STAKAUSKAS

Sol, NATALIJA AUKSTUOLIENE

American Legion salėje, 8400 So. Halsted St., Chicagoje

Programoje: Premijos įteikimas, meninė dalis, vakarienė ir šokiai.

Salė vėsinama. Yra aikštė automobiliams pastatyti.

Staliukus galima jau užsisakyti (iki balandžio 30 d.) pas p. BRONĘ PAPLENIENĘ — 5647 So. Wood St., tel. RE 7-8186 (tarp 6-9 val. vak.).

Rengia VILTIES DRAUGIJOS PREMIJOS ĮTEIKIMO ISKILMĖMS RENGTI KOMITETAS CHICAGOJE

Kodėl visi lietuviai kviečiami dalyvauti LB Tarybos rinkimuose

Ši m. gegužės 9-10 d.d. įvyksta JAV Lietuvių Bendruomenės IV-sios Tarybos rinkimai. Ko gausesnis dalyvavimas juose yra, jei ir ne vienintėlis, tai tikrai labai svarbus LB pajėgumo ir prie jos prisirišimo įrodymas. LB šito įrodymo, sakome atvirai, dar yra reikalinga.

Nors nuo įsisteigimo iki šian dien LB šiame krašte yra stipriai pargėjusi įvairiom kryptim, visgi esame dar toli nuo padėties, kuria galėtumėm būti pilnai patenkinti. LB veiklos ir buities programa lieka vis dar žymiai didesnė už atliktų darbų ar pasiektų tikslų balansą. Dėl to dalyvavimas Tarybos rinkimuose vis dar nėra vien formalumo atlikimas, bet siekis ir ryžtas LB populiarinti bei stiprinti.

PASISAKYKIME UŽ LIETUVIŲ BENDRUOMENĘ

Visiems aktyviems LB nariams yra tikrai gaila, kad per

buvusių Tarybų rinkimus savo balsą atiduodavo kad ir keliais tūkstančiais suskaičyta, bet visgi dar permaža mūsų visuomenės dalis. O tuo tarpu reikia gi mums remti LB kaip plotmę, kaip jungtį, kuri susietų ir nuvestų visus savos Tėvynės netekusius lietuvius į organišką visuomenę. Kur gi kitur, jei ne Lietuvių Bendruomenėje, mes galime pajusti ir išreikšti tarpusavį lietuvių solidarumą ir esmišką vienybę.

Laisvos gyvenimo sąlygos ir nesuskaitomas žmogiškųjų interesų įvairumas teikia tvirtą pagrindą egzistuoti skaitlingom bei įvairiom, daug specifinėms tikslus turinčioms grupėms. Tačiau LB, niekam gyventi netrukdydama ir kiekvieną atskirą iniciatyvą sveikindama, reiškia mums užtikrinimą, jog mes savų individualių, labai įvairiojančių interesų nebūsimė nuvesti tolyn viens nuo kito, Lie-

tuvių Bendruomenė, jei mes ją nuolat stiprinsime, bus ilgai garantija, kad ateityje joks istorikas negalėtų pasakyti, jog lietuviai emigracijoje turėjo daug organizacijų, bet lietuviškos visuomenės efektyviai niekad nebuvo.

Balsavimo kortelė, įmesta gegužės 9-10 d.d. urnon, reikš daugiau negu pasisakymą už vienus ar kitus kandidatus. Faktiškai tai bus balsas, atiduotas už lietuvių tarpusavį solidarumą, už visų lietuvių jėgų sutelkimą tiems tautiniams darbams, kuriems paskirų asmenų ar grupių jėgų nepakanka. Dalyvavimas rinkimuose yra ne įsakymo, bet sąžinės balso diktuojama pareiga.

Netekę savos valstybės, mes turime remti formą, kuri mus jungia ir jungs visur, kur tik lietuviai gyventų. Nuosekliu galvėjimu lietuviškos ateities neįmanoma atskirti nuo Bendruome-

nės, nes LB nėra vien vardas, vien pavadinimas, bet turinys, kuriame visi lietuviai, nežinint visų asmeniškų skirtumų, gali gyventi ir veikti drauge.

JAV LB Tarybos rinkimai yra organiškios, vieningos lietuvių visuomenės buvimo demonstracija ir mes kviečiame visus lietuvius šioje demonstracijoje dalyvauti.

ATKIRTIS LIETUVOS OKUPANTUI

Okupaciniai Lietuvos organai bei jų spauda yra dažnai tvirtinusi, jog lietuviai išėjimoje yra pasmerkti nutautėjimui, pasmerkti tautinei mirčiai. Mums, laisvėje esantiems, ši propaganda nėra svarbi, nes lietuviškos ateities išėjimoje priklauso nuo laisvųjų lietuvių apsisprendimo, bet ne nuo Kremliaus feodalo malonės. Faktiškai ji ir ne mums skiriama. Jos tikslas yra nuodėti mūsų pavergtųjų brolių ir sesių širdis ir slopinti jų viltis.

Nėra pasaulyje nei geležinės uždangos, nei mūro sienų, pro kurias negalėtų prasiskverbti žinia. Žmonės galima supančioti, galima žmonėms laikinai kelti į laisvę užbarikaduoti, bet garsas nuaidi visur.

Dalyvavimas JAV LB Tarybos rinkimuose ir pasisakymas tuo būdu už Bendruomenę, balso atidavimas už jungtį, kuri sietu lietuvių Amerikoje, Europoje, Australijoje ir kitur, yra atkirtis prieš Lietuvos pavergėjų bandymus žudyti lietuvių pasitikėjimą lietuvių, Bendruomenės stiprėjimas ir augimas laisvajame pasaulyje nebuvo ir neliks faktų be aišo. Stipri ir vieninga lietuvių išėjimoje neliks paslaptimi pavergtųjų lietuvių, Bendruomenės augantis veiksmingumas ir stiprybė teiks paguodos ir ištvermės pavergtųjų Tėvynei, nes tai bus paliudijimas, kad lietuvis lietuvių neužmiršo ir kad Vasario 16-tos akto pakartojimas lieka aukščiausiu lietuvių tautiniu idealu.

Tokia tad yra idėjinė JAV LB Tarybos rinkimų prasmė. Mes kviečiame visus lietuvius dalyvavimu rinkimuose sukurti faktą, kuris akivaizdžiai neigtų ir niekais verstų Lietuvos pavergėjų pranašystes apie laisvojo lietuvių ir lietuviškos išėjimoje pakasynas.

JAV LB Tarybos Rinkimų Antroji Apygardos Rinkiminė Komisija.

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA

GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd Street
Chicago, Ill.

Telefonai:
PR 8-0833 ir PR 8-0834

PARDUODAMA populiari taverna su namu. Labai geroje vietoje. 5 kamb. butas su garažu 2 automob. Užeikite ir stebėkite, koks tai pasėkmingas biznis.

2638 West 69 Street,
Chicago, tel. GR 6-9891

Jei Jūs norite siųsti Jūsų pačių parinktus daiktus kaip dovanas į Lietuvą, arba užsakyti prekes, gaminamas USSR, kaip pav. automobilius, dviračius, siuvamas mašinas ir kt., kreipkitės į vieną seniausiai veikiančių ir patikimiausių firmų, turinčių

30 METŲ PATYRIMĄ

Atvykite arba rašykite į mūsų centrinę įstaigą arba kurį nors skyrių didesniame mieste.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

VYRIAUSIA ISTAIGA
GLOBE PARCEL SERVICE INC.
716 Walnut Street
Philadelphia, Pa. 19106

Arba kuris nors mūsų skyrius

UPTOWN BRANCH,
Philadelphia, Pa.,
632 West Girard Ave.
Walnut 5-8878

NEW YORK, N. Y.
48½ E. 7th St.,
New York 3, N. Y.

CHICAGO, ILL.
4102 Archer Ave.,
Chicago 32, Ill.
FRontier 6-6399

DETROIT, MICH.
6446 Michigan Ave.,
Detroit 10, Mich.
TASHmoo 5-7560

BOSTON, MASS.
390 West Broadway
So. Boston 27, Mass.
ANDrew 8-8764

CLEVELAND, OHIO
7023 Superior Ave.,
Cleveland 3, Ohio
UTah 1-0807

ROCHESTER, N. Y.
683 Hudson Ave.,
Rochester 21, N. Y.
BAKER 5-5923

LOS ANGELES, CALIF.
3216 Sunset Blvd.,
Los Angeles 26, Calif.
NO 5-9887

SAN FRANCISCO, CALIF.
1226 — 9th Avenue,
San Francisco 22, Calif.
OV 1-4229

PITTSBURGH, PA.
346 Third Avenue,
Pittsburgh 22, Pa.
GRant 1-3712

NEWARK, N. J.
263 Market Street,
Market 3-1968

BALTIMORE, MD.
3206 Eastern Avenue,
Baltimore 24, Md.
DI 2-2374

TRENTON, N. J.
730 Liberty Street,
Trenton, N. J.
LY 9-9163

MINNEAPOLIS, MINN.
217 E. Hennepin St.
Minneapolis 14, Minn.
FE 2-4908

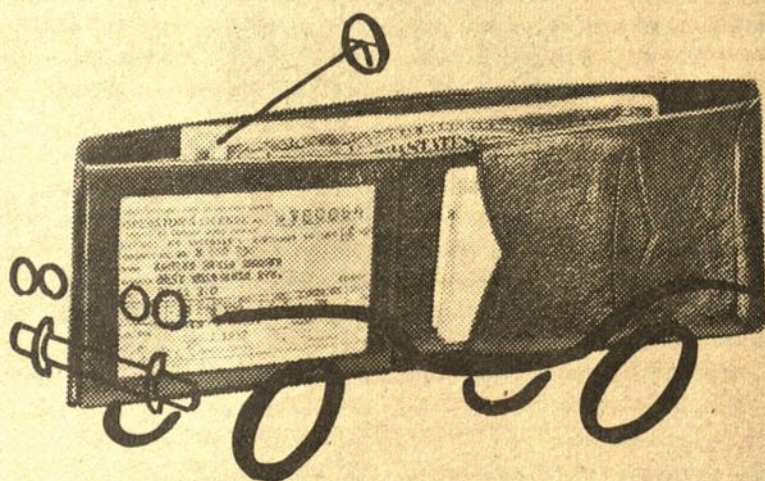
HAMTRAMCK, MICH.
11415 Jos-Campau Ave.
Hamtramck 12, Mich.
TO 8-7940

ELIZABETH, N. J.
943 Elizabeth Avenue,
Elizabeth, N. J.
EL 4-7608

MIAMI, FLA.
2755 Biscayne Blvd.,
Miami 37, Fla.
FR 9-8712

MILLVILLE, N. J.
1701 W. Main Street,
Millville, N. J.
Tel. 825-1609

OMAHA, NEB.
5524 So. 32nd Street,
Omaha 7, Neb.
Tel. 731-8577

• Išlaikykime Ohio riedintį — Stebėkit atriedančius darbus! •

*****

STATE ISSUE NUMBER 1, MAY 5th PRIMARY

VOTE YES for OHIO HIGHWAYS

NEPADIDĖS MOKESCIAI

*****

Geresni keliai atveda daugiau pramonės — nauja pramonė suteikia darbų

Sponsored by The Committee for Highway Progress
Clair E. Fultz, Secretary, 2533 Donna Drive, Columbus, Ohio

PETKUS

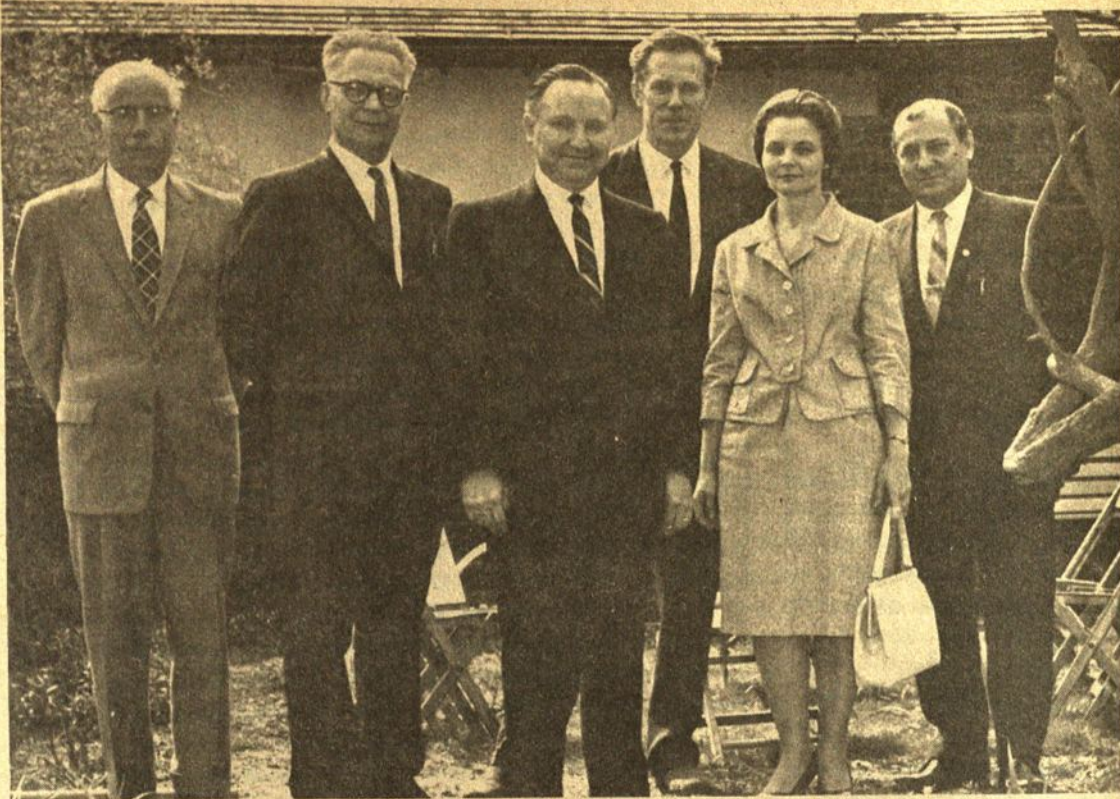
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Praeitą sekmadienį Clevelande Čiurlionio ansamblio namuose buvo atidaryta dail. B. Murino paroda, kurią globoja LB I apylinkės valdyba. Nuotraukoje svečias iš Chicago su LB atstovais ir Clevelando menininkais. Iš kairės: Vyt. Brazulis, dail. B. Murinas, dail. A. Vaikšnoras, skulpt. V. Raulinaitis, R. Čepulienė ir LB I apyl. pirm. F. Eidintas.

BRONIAUS MURINO PARODA CLEVELANDE

Bronius Murinas vertas pagyrimo už jo pasižymėjimą pailinėjimo akvarelės technika nugalėti.

Daugeliui gal atrodo, kad jis yra Galdiko itakoje, tačiau manyčiau, kad Murinas skiriasi savo technika, spalvų išbalansavimu ir pasižymėjimu užbaigimui tokio spalvų susiliejimo, kuris gali tik akį žavėti.

A. VAIKŠNORAS

Murinas yra vienas tų dailininkų, kuris nesitenkina pirmu bandymu. Jis kuria toli, kol lieka be jokių abejonių patenkinimas savo kūrinio. Tai ženkla meistro, siekiančio tobulėjimo taip viliojančioje srityje.

Murino kūdumas, nepretenzinga asmenybė paveikė mane tiek, kad esu linkęs ir pats vėl griebtis akvarelės, kurią laikinai buvau padėjęs į šoną. Drįstu Muriną priskirti prie iškilusių dailininkų, apie kuriuos man tik yra tekę rašyti. Galdikas yra pirmuoju mano sąraše, ir tam turiu nemažą priežastį. Viena jų, tai kad Murinas siekia savo technika ryškaus tikslumo, kai tuo tarpu Galdikas įvairuoja, kiek tai liečia temperos naudojimą. Esu tos mokyklos, kurioje vaizduotė, proto ir dvasios išjudinimas pirmąją prieš techniką. Galdikas yra kur kas lankstesnis, drįstas panaudoti dažus mažesniu dėmesiu, bet užtai iššaukiant reikalingų vaizduotė. Ir Murinas to nevengia, bet skirtingu keliu, mažiau dinamiškai, švelnesniu širdžiai ir sielai.

Menininkas kūrybos metu atiduoda save. Asmenybė eina su kiekvienu jo kūriniu. Būčiau laimingas nupaišęs paveikslą, į kurį žiūrėti, niekas nesistebėtų ir neklaustų, kaip jis sukurtas, ar būtų iškeliamas dėl jo technikos, bet kad būtų juo džiaugiamasi dėl to, kad jis puikiai pavykęs kūrinys.

Murinas -- gamtos mylėtojas. Matai miškus, paukščius, audros lankstus medžius, gėles. Svarbiausia, jo paveiksluose jaučiasi jaudes, kuris džiugina linijomis formų variacijomis.

Murinas nesivaržo spalvų naudojimui, o tačiau jos aptvartotos ir pateisinamos, visad išbalansuotos.

Clevelando lietuviams yra suteikta puiki proga, pavasario gėlės išpuošus aplinką, pasigrožėti puikiais, spalvingomis akvarelėmis. Murino kūryba teikia tą pavasarinio džiaugsmo nuotaiką.

Iš Murino kūrinių šioje parodoje norėčiau atžymėti keletą. Tai tie paveikslai, kurie arčiau mano polinkiams abstraktui. Tai tie, kur medis nepateiktas medžiu, bet kur reikia suprasti, jog tai sugestijomujamas medis.

Murino parodos katalogo viršelyje yra gėlių reprodukcija. Tai geriausias gėlių kūrinys, kurį tik esu matęs pastarųjų metų bėgyje. Nesu gėlių mėgėjas paveikluose, tačiau šis spalvingas paveikslas yra toks šviežias, spontaniškas jausmų, kad negaliu pro jį praeiti. Neveltui jis buvo premijuotas Illinoiso Society of the Fine Arts 1963 m. Tai didi garbė.

"Paukščiai" patraukė mano akį, kaip vienas iš geriausių penkių pasirinktų kūrinių. Jis palieka vietos vaizduotė, kartu yra patrauklus kokybės. "Šokis šešėliuose" būdingas savo formomis ir sugestijomis. "Šilta diena" išsiskiria savo ryškia oranžine spalva. Tai jau laisvų judesių, neapibrėžtų formų kūrinių, taip pat palieka vietos žiūrovo vaizduotė. "Žiemos vaizdas", nors ir aiškiai parodo savo temą, yra patrauklus kokybe, spalva, linijomis ir t.t. Išskirtini "Žydintis sodas" ir "Floros kombinacija", savo mistika, savo prabanga spalvomis.

Ir visi kiti paveikslai sudaro puiklos parodos vaizdą talentingo menininko laimėjimais.

Džiaugiuos turėjęs progą asmeniškai pažinti dail. B. Muriną. Norėčiau jam palinkėti geriausios sėkmės ateityje, kurioje, neabejoju, jo laukia nauji laimėjimai, lygiai kaip manau, kad šioji paroda Clevelande bus pateisinusi jo lūkesčius.

"TAUTINIO PAMIŠIMO" REIŠKINYS NEW YORKE

A. Kairio Diagnostė parašyti nūnų invazijos būdu užima strategines pozicijas Amerikos lietuvių: Chicago, New Yorkas, Los Angeles...

Po ilgokos pertraukos, Vitalis Žukauskas su savo taktiniais vėl surengė New Yorko lietuviams spektaklį: vaidinimas vyko neprofesionalams patenkinamu sklandumu, o veiklas -- nesunkiai suprantamas ir sužadino nuosirdaus juoko, kaip ir turi būti komedijos vaidinime.

Beje: ar Diagnostė -- komedija? Ar iš viso teatrinis kūrinys?

Žinoma, taip, -- jei teatrinis kūrinys laikytina bet kas, kas sudėstyta iš dialogų, susietų tam tikru vyksmu. Ir jei komedija yra bet kas, kur dialoguose yra šmaikščijų, juoką sukeliančių posakių. Tačiau, jei intumėm galvon pažymius, kurie ilgąamžėje teatro meno tradicijoje yra įgiję teatrinio kūrinio "kūno ir kraujo" reikšmės, tai ties Diagnostė tektų statyti stambų klausuką. Tą klausuką palikus nuošaliai, be apsirikimo galima tarti, kad Diagnostė yra inscenizuota publiktika. Kruopščiai, su ryškia satyros gyslele ir intencija, sudėtytas rinkinys tezių ir posakių iš mūsų šių laikų straipsnių ir kalbų bei prakalbų apie vieną problemą, būtent, apie lietuvių išlaikymą Amerikoje atsidūrusių naujų lietuvių ateivių šeimose ir visuomenėje.

Nei problemos esmės išryškinti, nei jos išspręsti čia nesiekinta. Surinkti tik kailurie kraštutiniški reiškiniai ir, turbūt kad kvailiesni ir juokingesni atrodytų, dar pakarikatūrinti, vietomis iki absurdiškumo. Dėlto vaizdas, nors perdėm pribarstytas ir visai tikrų gyvenimo nuotrupų, savo visumoje išeina absurdiškas, "išmislytas", dirbtinai atitolintas nuo realiosios tiesos, bet neapropintas nei tuo, kas vadinama menine tiesa.

Bene taikliausias sąmojis yra gydytojo realisto Diagnostė, apibūdinanti mokytojo idealisto veiklą: tam tikros rūšies pamėšimas. Kokios rūšies? -- Tautinis... Ir gydymo rekomendacija praktiška, nors kartu kiek ir demagogiška: pirkti namus!

Mokytojas idealistas autoriaus išvedamas į sceną, išties, kraštutiniškai apimtas tautinės ištikimybės "idėe fixe", pro kurią jis nieko nebeatmeta aplinkui (tačiau, kažkokių stebuklų gana pasiturin-

čiai gyvena), ir nežinia, ar pasi-gailėjimo, ar jau pasityčiojimo vertas. O gale dar -- visai neįtikinamai -- aiškinasi, kad jis taip besielgiąs visai sąmoningai ir dėl labai rimtų priežasčių... To vaidmens atlikėjas scenoje atrodė "silpnas, pasimetus"... Bet bene geriausiai jį pateisino spektaklį stebėjęs senas scenos vilkas: -- Kas gi ir kaip galėtų tą absurdišką vaidmenį gerai atlikti!

Mikli ir išlavinta vaidinimo technika galėtų tą veiklą dar labiau supramoginti, bet jo tema kaip tik nelabai pramoginė... Reikalas sukasi apie labai rimtą dalyką: patriotyčių duklė maištauja prieš įkyrėjus lietuvių skiepijimą, rengiasi bėgti iš namų ir ištėkti už Smitho, Motina, tiesa, turi ir ne taip jau labai patriotiškų svajonių -- pagyventi kur nors palmių pavėsy. Prie jos gretinasi banko knygelė teskaitančio senbernio karikatūra. Realistas gydytojas ir čia reikalus patvarko praktiškai, papainiojęs dukrai pasiturtintį superamerikietiško stiliaus kavalieraitį lietuvių. Iš beveik tragiškos padėties staiga išdygsta "happy end", lyg triušis iš magiko skrybėlės. Tik senberniū autorius palieka "nuskriaustą" -- vieną, su banko knygele.

Tikėjimo tuo keliais brūkšniais papieštu vaizdu nelieka.

Lieka tik nuskambėjusios nuotrupos iš pašaipiška supinto publicistikos citatų rinkinio. Lyg prabangesnė Dirvos "iš kairės ir iš dešinės" ar Draugo "Spyglių ir dyglių" laida.

Kad iš tos medžiagos išėjo žinovus, bent didžią jų daugumą maloniai patenkina spektaklis, yra irgi "tautinio pamišimo" reiškinys. Neskaitant V. Žukausko, vaidintojai gi yra "iš tos pačios publikos", be profesinio patyrimo scenoje. Bet jie ryžosi ir tesėjo padovanoti savo kaimynams tautiečiams dar vieną lietuvišką spektaklį, apie kurį nesigilindami į plonybes, net ir skeptikai tarė -- na, ką gi, neblogai, neblogai, galima žiūrėti O tuos, kuriuos "galima žiūrėti", matom ir chore, ir sporte, ir susirinkimuose, ir minėjimuose, ir piktavimuose... Nebūdami "tautiškai pamišę", jie to niekaip netesėtų. (vr)

Skaityk ir platink DIRVĄ

THE BEST FOR LESS!
Frank Zapolis

3208 1/2 W. 95 St.
CHICAGO, ILL., 60642
Phone: GArden 4-8654

Prof. dr. Antanas Maceina

NIEKŠYBES PASLAPTIS

svarsto VI. Solovjovo supratimą, kas yra antikristas ir kokia jo rolė bei apraiškos pasaulio istorijos kūrime.

"Ši autoriaus studija norėtų būti... antikristinių užmačių atidengimas" (A. Maceina).

Išleido Atėtininkų Federacija, 916 Willoughby Av., Brooklyn, N. Y. 11221. Gaunama leidyklos adresu ir pas platintojus. Kaina 4.00 dol.

IŠRINKITE... DEMOKRATĄ

FRANCIS J.

TALTY

JUDGE

COMMON PLEAS COURT

Palaiikomas:

- Cuyahoga County Bar Association
- Cuyahoga County Democratic Party
- Cosmopolitan Democratic League
- Cleveland Press
- Plain Dealer
- Citizens League

X FRANCIS J. TALTY

Talty for Judge Comm.,
Albert R. Kovacic,
Asst. Chairman
8018 Liberty Av., Cleveland

NĖRA PAKAITALO PATIRČIAI PERRINKITE

X Michael A. Feighan
Democrat

Michael A.

FEIGHAN

CONGRESSMAN 20th DISTRICT

PRITYRĖS PAREIGŪNAS

DABAR labiau nei bet kada patirtis UŽSITARNAVO JŪSŲ BALSO

TIKRAS IR PATIKIMAS TAUTINIŲ GRUPIŲ DRAUGAS

ŠTAI, GYVYBINIAI KLAUSIMAI, KURIE TURĖTŲ JUMS RŪPĖTI!

SVEIKATA:

Esu vadovaujantis užtarėjas medicinos apsaugos įstatymo vyresnio amžiaus piliečiams Social Security ribose ir pasirašiau petiją, kad išėmus Medicare įstatymą iš komisijos stalčių ir patiekus Kongreso balsavimui. Tai klausimas, kuris liečia milijonų žmonių gerbūvį, beveik kiekvieną šeimą mano distrikte. Klausimas turi būti išspręstas šio Kongreso. Aš tęsiu savo pastangas, kad Medicare programa virstų realybe.

ŠVIETIMAS:

Aš nesiliausiu kovojęs už mokslo galimybes visiems gimnazijas baigusiems, kurie tik verti siekti aukštesnio mokslo. Ne kartą balsavau už įstatymus, stiprinančius mūsų švietimo sistemą, tiek privačiai tiek viešai. Stipendijų ir studentams paskolų klausimas turi būti praplėstas, kad atitiktų augančius gimnazijas baigiančių reikalavimus. Mūsų tautos ateitis priklauso nuo jaunimo švietimo sąlygų.

SOCIALINĖ GLOBA:

Esu iškėlęs reikalą įnešti pataisų į Social Security programą, kuri (1) turėtų pakelti pensijų dydį visiems jai besinaudojantiems, (2) padidintų našlių pensijas, taip pat ir nedarbingais tapusių, (3) pakelti uždarbio ribą pensininkams, (4) tęsti išmokėjimus mažamečiams ir suėjus 18 metų, jei jie lanko mokyklą. Aš desiu visas pastangas, kad šie mano pasiūlymai ir pakeitimai praeitų dabartinio Kongreso sesijos metu.

REMIŲ:

- Cleveland Federation of Labor AFL-CIO
- Cuyahoga County Democratic Executive Committee
- Cosmopolitan Democratic League
- Hungarian Democratic League
- Cleveland Press

Feighan for Congress Committee,
John M. Gornik, 3613 Meadowbrook

APSAUGOKIT JŪSŲ MOKESČIŲ DOLERI

PERRENKANT

ALBERT S. PORTER
COUNTY ENGINEER

Visų respektuojamas
pareigūnas ir
visuomenės veikėjas

Pasisako už geresnius kelius, saugesnius
plentus, geresnį gyvenimą.

Išlaikykite Porterį apskrities inžinierium

Albert S. Porter for County Engineer
George A. Green, Chairman

Su kun. Baliu Ivanausku 1938 m. Lietuvoje

Nuo to laiko praėjo jau 26 metai -- jis dabar Clevelando šv. Jurgio parapijos klebonas, Gimęs New Brighton, Pa., jis yra vienas iš nedaugelio platesniai mūsų gyvenime dalyvaujančių amerikiečių, turėjusių laimę pamatyti savo tėvų kraštą nepriklausomybės laikais.

Klebonas kun. Balys Ivanauskas dabar mini savo 25 metų kunigystės sukaktį, dalį mokslo įgijęs Vilkaviškio kunigų seminarijoje.

dabar gyvenęs Chicagoje, sekretorium Vilkaitis.

Nuotraukoje nėra dviejų vienuolių pranciškiečių iš Pittsburgho.

Ona Karpienė su Brone Rasiulyte, dalyvavusios liuanistikos kursuose ir surengtoje ekskursijoje į Zarasus, tą ekskursiją Dirvoje plačiai aprašė su įvairiomis smulkmenomis; čia paduodama tik kelios ištraukos.

Balys Ivanauskas buvęs pats gyviausias, linksmas dainų vedėjas.

Nuotraukoje, pirmoje eilėje iš kairės į dešinę, sėdi: Pulk. Pr. Saladzius, Bronė Rasiulytė (clevelandietė dainininkė), du kauniškiai, Ona Karpienė, lakūnas Povilas Šaltenis, Linda Majienė iš Brazilijos. Antroje eilėje stovi: Antanas Kacevičius, Balys Ivanauskas (abu klierikai), jaunas dvasiškis, Jonas Valaitis iš Brooklyno. Toje pat eilėje, iš dešinės į kairę trečias, su akiniiais Valteris Banaitis (dabar Radio Free Europe pareigūnas Muenchene). Trečioje eilėje A. Merkulis, trečias iš kairės Gediminas Rukšėnas, dabar Montrealyje Kanadoje.

Šią nuotrauką parsivežė iš Lietuvos ir išlaikė Ona Karpienė, tą vasarą atstovavusi Dirvą ir plačiai aprašiusi įspūdžius iš Kauno Olimpiados, Pirmyn choro gastrolių Vilniuje ir Martyno Jankaus pagerbtuvių Rambyne. Nuotrauka vaizduoja Draugijos Užsienio Lietuviams Remti rengtą užsieniečiams studentams ir mokytojams liuanistikos kursų dalyvių atsisveikinimo vakarienę Kaune po jų ekskursijos šiaurinėje Lietuvoje.

Lituanistikos kursai vyko Palangoje; profesoriais buvo A. Saly ir Z. Kuzmickis.

Po kursų, sugrįžus į Kauną, DULR surengė kursantams kelionę autobusu į Zarasus. DULR pirmininku buvo adv. R. Skipitis,

-- Iš Kauno išvykome ankstyvą rugp. 1 d. autobusu. Tas autobusas buvo mūsų "rūmai". Gi mūsų "karalystė" tęsėsi plačiai ir toli, už horizontų, plačių girių, mėlyno dangaus ir blizgančių ežerų.

Mes pradėjom kalbėti apie gyvenimą pasakų šalyje ir nusprendėm padaryti tai tikrenybe. Piliis ir karalystė juk negali būti be valdovų, taigi šis būrys keliautojų vieningai sutarė išsirinkti valdovus. Balsavimu jo didenybė "karaliu" liko Kuzmickis (mūsų profesorius Palangoje), "karalienė" -- viena vietinių panelių, mūsų kelionės šeimininkė.

Visų šių ceremonijų kancleris ir vadas buvo Balys Ivanauskas iš Detroito, nes jis mokėjo begales dainų ir pats gerai dainuoja. Jo gabli padėjėju buvo Antanas Kacevičius iš Providence, R.I.

Važiuojant keliu, kaimiečiai sustodavo dirbė ir akis ištempė žiūrėjo ir stebėjosi, kai gėlėmis apkalštytas autobusas pravažiavo sukeldamas debesį dulkių.

Labanore, garsiname savo grybais, ekskursantus priėmė Simanas Ignatavičius ir klebonas kun. Jonas Dzekunskis... Pietums pavaišino mus grybais ir kitais skanumynais.

Salake mūsų dėmesį patraukė imponuojanti, ypatingos statybos bažnyčia. Dainuodami ir baronkėles kramtydami važiuovam Zarasų link, Zarasuose susirinkom į Aušros vilą, kur su priėmėjais dalyvavo ir burmistras Jonas Valukonis.

Mums buvo aprodyta visos (domybės, salos, gegužinės vietos ir kt. Zarasiečiai savo svečius pavaišino vakariene.

Kelionė atgal į Kauną prasidėjo rugp. 4 d. ryte. Po atsisveikinimų su zarasiečiais prasidėjo dainos Baliui Ivanauskui vedant. Kelionė atgal ėjo per Uteną, Ukmergę iki Kauno.

Pakeliui į Ukmergę, prof. Kuzmickis paklausė, ar norėtume apsilankyti Prezidentą Smetoną, nes pravažiuosime netoliese jų ūkio. Sekančiame miestelyje sustojus, mūsų profesorius telefonu pasitelavo p. p. prezidentas sutiks ekskursantus priimti. Visi nudžiugo sužinoję, kad priims. Mums tai buvo labai didelė garbė.

Artėjant mūsų dainavimas nutilo, autobuse užviešpatavo tylė... Autobusui sustojus žvyruotame kieme, verandoje pasirodė uniformuotas karininkas, žyposdamas mandagiai pakvietė į vidų. Mes stovėjome eilėje laukdami p. Prezidento ateinant. Tai buvo įtemptas tylos momentas...

Prezidentas pasisveikino. Jo švelnumas ir draugiškumas atpalaidavo įtampą ir mes jautėme šilumą jo geros, simpatingos asmenybės. Jis juokavo, kalbėjo, ir pakvietė mus į verandą kitame namo šone, kur buvo paruošta arbatėlė, skanumynai.

Po vaišių, mes palinksminome Prezidentą keliomis savo kelionės dainomis.

Iš prezidento vasarnamio užsukom į seną Užulėnų kaimą, Prezidento Smetonos gimtą vietą: seną šiaudiniu stogu baktį. Apleidžiant ją, prisiminiau dainą "Kur bakužė samanota". Baliui Ivanauskui vedant padainavom ją Prezidento Smetonos garbei.

Įvažiuovom į Ukmergę jau sustojus, sustojom tik keletui minučių.

Artėjant prie Kauno, mūsų profesorius pasakė jautrią kalbą, kad visi buvom draugingi ir nuoširdūs, o dabar tuoj viskas pasibailgia ir mes persiskirsim. Vienas kitas pasakė profesorius padėkos kalbeles už jo pastangas padaryti šią kelionę tokia malonia. Visi sušukom po tris kartus valio savo profesorius, palydovėms, mūsų dainų vadui Baliui Ivanauskui.

CAPE COD, Mass.

• IESKOMA virtuvės darbam moteris ar mergaitė CAPE COD VASARVIE-TEI nuo birželio mėn. 15 iki rugsėjo mėn. 15 d. Gerai atlyginimas. Rašyti: P. O. Box 390, Osterville, Mass. 02655. (49-51)

• Atostogoms Cape Code, Centerville, Mass. nuomojamas namas, idealus 2 šeimos. 7 kambariai, 4 miegamieji, gražus privatus kiemas, arti jūros. Kreiptis -- Vieškalniai, 21 Bowdoin Ave., Boston 21, Mass. Tel. GE 6-5139. (51-53)

FRANCIS J. TALTY, žinomas ir populiarus Clevelando advokatas, kandidatuoja demokratų sąrašą į Common Pleas teisėjo vietą.

Talty yra labai gerai žinomas ne tik teisinių sluoksniuose, bet ir visuomenėje, kaip įvairių organizacijų veikėjas.

Aukštąjį teisių mokslą jis baigė garbės pažymėjimais. Savo teisės praktikoje jis yra turėjęs išimtinų bylų, išpopuliarinusių jį, kaip prityrusį teisių žinovą.

Jis turi neabejotiną kvalifikaciją teisėjo vietai užimti.

MOTERŲ VIENYBĖ

MALONIAI KVIEČIA VISUS DALYVAUTI ŠIOS LABDAROS IR KULTŪRINĖS ORGANIZACIJOS

30 METŲ SUKAKTIES

BANKETE ir ŠOKIUOSE

Gegužės 17, 1964, sekmadienį, 6 v. v.

HOTEL GRANADA (priešais Academy of Music)
Ashland Place and Lafayette Avenue,
Brooklyn, New York

Bilietus \$10.00 asmeniui (įskaitant kokteilį ir Door Prize) prašome užsisakyti iki gegužės 9 pas narses arba pas Andrušį (VI 7-4477), Garšva, Ginkų, Jokūbaitį, Misūną, Šalins.

TIK ŠOKIAMS ĮĖJIMAS \$2.00.

JOE THOMAS ORKESTRAS.

Programą išpildys LIONĖ JODIS-JODYTĖ, akomponuos ALEKSAS MROZINSKAS.

Garbės pirmininkė -- Regina Budrienė
Vakaro vedėja -- Paulina Simenienė

Helen V. Kulber
pirmininkė
MOTERŲ VIENYBĖ

How to Buy a Car and Save Money--

finance it through your
Cleveland Trust Bank

75 CONVENIENT BANKING OFFICES
Every Banking, Loan, Safe Deposit
and Trust Service

Member Federal Deposit Insurance Corporation

MAY'S BASEMENTS

DOWNTOWN
ON THE HEIGHTS
PARMATOWN
SOUTHGATE

USE EAGLE STAMPS
LIKE MONEY AT ALL
4 MAY COMPANY
STORES

Specialiai įkainuoti . . . . . Dekoruoti favoritai!

100% NYLON PILE ROOM SIZE RUGS

Cushioned With Thick, Foam Backing! In Solid Or Tweed Colors

Idealūs kiekvienam kambariui!
Nepriimą plėmų, lengvai
valomi! Nereikalinga vilokų!

9x12'
dydžio

29.95

Pritaikyti 12x15'
dydžio 49.95

Pritaikytų spalvų ilgi kilimai laiptams,
prieškambariams, miegamiesiems, salionams...

24x72", 6 pėdų ilgio

3.99

12' ilgio 7.99
15' ilgio 9.99
18' ilgio 11.99
21' ilgio 14.99

BASEMENT RUG DEPARTMENT,
THE MAY COMPANY,
DOWNTOWN, HEIGHTS, PARMATOWN

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS SIUNČIA

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice ir paskelbta U. S. Department of Commerce

Cosmos Parcel Express Corp.

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill., 60608

Tel. CA 5-1864 ir WA 5-2737

IR

Marquette Gift Parcel Service

2439 W. 69 St., Chicago, Ill., 60629

Tel. WA 5-2737 ir 225-1864

Didelis pasirinkimas medžiagų ir visų kitų siuntiniams tinkamų prekių žemesnėmis negu kitur kainomis. Prieš sudarydami siuntinius, patikrinkite mūsų kainas.

Istaigos vedėjai: EDV. ŽUKAUSKAS IR VYT. ŽUKAUSKAS Abiejuose skyriuose galima užsakyti maisto siuntinius iš Danijos, taip pat akordeonus, siuvas ir rašomas mašinas iš Europos ir įvairias prekes, net šaldytuvus ir automobilius iš SSSR sandėlių.

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabriko baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, parduvinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE

6211 So. Western Ave., Marquette Parke

Tel. PProspect 8 - 5875

3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. Victory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmą, ir ketvirtą, nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

ALTO METINIS SUSIRINKIMAS

Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus atstovų metinis susirinkimas šaukiamas gegužės 3 d., 12 val., tuoj po pamaldų, Lietuvių salėje.

Susirinkimo darbotvarkė: susirinkimo atidarymas, prezidiumo sudarymas, skyriaus valdybos ir revizijos komisijos nariai patiekia metinę veiklos apyskaitinius pranešimus. Diskusijos dėl pranešimų. Naujos valdybos ir revizijos komisijos rinkimai. Klausimai ir sumanymai.

Primename, kad ALT Clevelando skyriaus atstovų nutarimu, kiekviena organizacija, priklausanči ALT Clevelando skyriui, privalo susimokėti metinį nario mokestį \$2.00. Kas nesusimokėjo metinio nario mokestį, prašome susimokėti skyriaus išdininkui L. Leknickui gegužės 3 d. arba atvykus į susirinkimą.

Organizacijos, nesusimokėjusios nario metinio mo-

kesčio, negalės dalyvauti balsavimuse.

ALTO Clevelando Skyriaus Valdyba

• Neringos ir Pilėnų tuntų Motinos Dienos minėjimas įvyks gegužės 10 d., 10 val. 30 min. šv. Jurgio bažnyčioje pamaldomis, kuriose visi dalyvaujame rikiuotai ir uniformose. Po to šv. Jurgio parapijos salėje ruošiami pusryčiai motinoms pagerbti. Minėjimui pasibaigus įvyks Neringos Skaučių Tunto suėiga.

Nuoširdžiai prašome mamytės į minėjimą kuo skaitlingiau atsilankyti.

Neringos skautės šiais metais stovykla drauge su Pilėnų ir Detroito skautų ir skaučių tuntais. Stovyklos laikas: liepos 25 — rugpjūčio 9. East Harbour Port Clinton Stovyklavietėje. Prašome tėvelius savo vasaros atostogas suplanuoti taip, kad jos nesutaptų su stovyklavimo laikais. Skautiška stovykla bus gera vieta jaunimui ne tik laikui praleisti, bet ir paskautauti, pabendrauti, pabūti lietuviškoje aplinkoje. Norėtusi, kad kuo daugiau jaunimo į stovyklą suvažiuotų, o tai tik nuo tėvelių priklauso. Smulkiau apie stovyklą bus pranešta vėliau.

Stovyklauti kviečiame ir neskautes.

SĖKMINGA BRONIAUS MURINO DAILĖS KŪRINIŲ PARODA

Broniaus Murinio akvarelinės dailės paroda, atidaryta balandžio 26 d. Čiurlionio Ansamblio namuose, vyksta gražaus sėkmungumo ženkle. Į parodos atidarymą atsilankė keliasdešimt dailės meno vertintojų ir mėgėjų. Atidaromąjį žodį tarė parodos rengėjų vardu LB I Apylinkės pirmininkas Feliksas Eidimtas. Svečią Bronių Muriną pristatė Vytautas Raulinaitis ir Antanas J. Vaikšnoras.

Broniaus Murino paroda atdara kasdieną, nuo 6 iki 8 val. vak., o šį šeštadienį ir sekmadienį, gegužės 2 ir 3 dienomis, 2-8 val. po pietų. Paroda uždaroma gegužės 3 d., 8 val. vakare. Clevelandiečiai kviečiami šią įdomią ir kūrybiniai aukšto lygio Broniaus Murino akvarelinės dailės kūrinių parodą aplankyti! (vb)

Dail. V. Stančikaitė-Abraitienė Kaziuko muges proga Neringos Tuntui paaugojo 10 dol. Už tokią gausią dovaną tuntas nuoširdžiai dėkoja.

PASILINKSMINIMAS CLEVELANDO LIETUVIŠKAM JAUNIMUI

Clevelando Pilėnų Tunto skautai šį šeštadienį, geg. 2 d. 7:30 val., Čiurlionio Ansamblio namuose, ryšium su įvykstančia tunto sporto švente, į kurią atvyksta Detroito Baltijos Tunto skautai, ruošia pasilinksminimą į kurį kviečia visą Clevelando lietuvišką jaunimą. Pasilinksminimas vyks tunto vadovybės globojam. Šokiams gros Jurgio Juodėno orkestras.

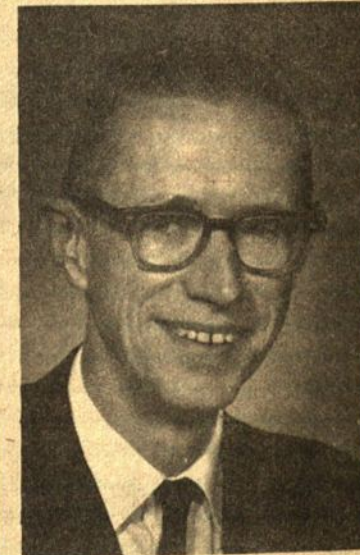
Pilėnų Tuntas

Ronald M. Mottl, Parmos miesto tarybos pirmininkas, yra buv. čekų laikraščio Novy Svet leidėjo Milton Mottl sūnus.

Jaunas, veiklus teisininkas ir politikas, siekias užimti Kongrese dabartinę Kongreso atstovo M. Feighan vietą demokratų sąrašė.

Buvo Clevelando miesto valdybos teisių departamento asistentu.

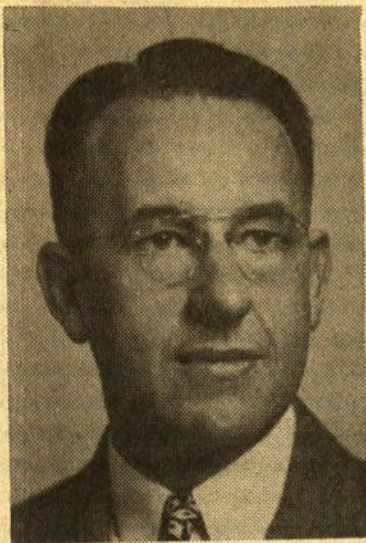
Teisininkas ir buvęs Bedforde teisėju Vincent M. Arnold kandiduoja respublikonų sąrašė į Cuyahoga apskrities Common Pleas teisimą.

Baigęs šalia kitų mokslų Western Reserve Universitetė teisę, jau ilgą laiką dirba teisinį darbą advokatu.

Be to, ilgesne patirtimi V. M. Arnold naudojasi,

kaip dirbęs teisėju Bedforde, buvęs Oakwood Village burmistru ir kt. pareigose.

Jo teisinė ir administracinė patirtis užtikrina, kad į aukštas teisėjo pareigas ateina ne naujokas, bet pri-tyręs savo srityje specialistas.

Wm. J. Kennick kandiduoja iš 20 Distrikto į Kongreso atstovus. Jis yra teisininkas ir ekonomistas, buvęs asist. profesorium. Slovėnų kilmės, kalbą 5 kalbomis, daug keliaavęs po Europą. Kennick gerai pažįsta tautybių reikalus. Kennick pasisako už karnio biudžeto sumažinimą.

PARDUODAMI NAMAI

6 butų mūrinis, 6 garažai, geros pajamos, patogioje vietovėje. Turime dar 2 apartamentus. Abu gerame stovyje.

6 kamb. mūrinis, už Euclid Ave., ant kalno. Savininkas skuba parduoti.

2 šeimų, prie E. 185 gt., arti bažnyčios, mokyklos, susisiekimo ir krautvių.

Statome 3 naujus vienos šeimos namus geruose rajonuose.

Bungalow, labai gerai užlaikytas, prie Lake Shore Blvd., netoli Neff Road. 2 miegamieji apačioje, 2 viršų, 2 automobiliams garažai, gražus sklypas. Nebrangus.

6 kambarių apieistas namas. Nebrangus, geroje vietoje.

Prie šv. Jurgio parapijos, 2 šeimų namas, nebrangus.

Norintieji pirkti, parduoti arba išmainyti, prašomi skambinti

EAST SHORE REALTY

Jozas Mikonis — Realtor

United Multiple Listing Service

780 E. 185 St.

Tel. IV 1-6900

Res. KE 1-2190

PARDUODAMAS NAMAS

PIETŲ EUCLIDE

Bexley Park, mūro bungalow. L formos svečių — valgomasis kambarys. Vieta valgymui virtuvėje. Galima tuoj įsikraustyti. St. Gregory parapijos ir mokyklos rajone.

4185 LAMBERT

EV 1-1474

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS Clevelande

maloniai kviečia praleisti liuoslaikį stebint televiziją, klausant penktadieniais Tėvynės Garsų lietuvišką radiją ir su draugais bei pažįstamais jaukiai praleidžiant valandėlę-kitą savųjų tarpe.

Klube galite pasiskaityti ir susipažinti su lietuvių spauda, lošti šachmatais.

ATDARAS KIEKVIENĄ DIENĄ.
6835 Superior Ave. Tel. EX 1-1143

LAIKAS PAKEITIMUI! IN THE 20th CONGRESSIONAL DISTRICT.

ELECT...

RONALD M. MOTT

DEMOCRAT TO CONGRESS

X RONALD M. MOTT

BALSUOKIT ANTRADIENĮ! GEGUZĖS 5, 1964

IŠRINKITE VINCENT M. ARNOLD

teisėju į Common Pleas Court

(Terminas iki 1967 m. sausio 5 d.)

KVALIFIKUOTAS SAVO PATIRTIM. Buvęs teisėju Bedforde 1958-1963. Kandidatuoja respublikonų pirminiuose rinkimuose 1964 gegužės 5 d.

Frank E. Cuppage
Secretary—Arnold for Judge Committee
6012 Richmond Road, Oakwood Village, O.

20 DISTRIKTE

IŠRINKITE

WM. J. KENNICK

Į KONGRESĄ

PROF. KENNICK YRA BUVęs 23 WARDŲ ATSTOVU MIESTO TARYBOJE.

P. Chesnull, 6820 Superior, Cleveland, Ohio
Kennick for Congress Committee

J. P. MULL-MULIOLIS
REALTOR

Šv. Jurgio parapijoje

1 šeimos, 6 kamb., nauja vonia, geras rūsys, garažas, gražus kiemas. Prašo tik \$11,600. Įmokėjimas \$1,500.

2 šeimų 5-5, 1½ garažo, geras rūsys. \$10,300.

2 šeimų 3-3. \$11,600.

2 šeimų, 5-5, E. 78 — Donald gt. švarus ir gerai prižiūrėtas namas. \$11,900.

2 šeimų, 5-5, 2 naujos virtuvės, 2 naujos vonios, 2 garažai. \$13,900.

2 šeimų 5-5. \$9,800.

1 šeimos, visi 6 kamb. žemai, arti St. Clair. \$9,500.

2 vienos šeimos namai ant vieno sklypo. Švarūs, gerai užlaikyti. \$9,500.

Investavimui

6 šeimų mūrinis, 6-6-6-5-5-5, šildymas dujų, gerame stovyje. Mėnesinės pajamos 400 dol. \$25,00.

Gražus mūro pastatas, dviguba krautuvė ir 6 kam-

barių butas bei 2 šeimų 6-4 viename sklype. Gerame stovyje. \$19,500.

Lietuviai bendradarbiai:
Alg. Dailidė, John Lorenz ir Antanas Mikolūnas
13229 Superior Ave.

UL 1-6666

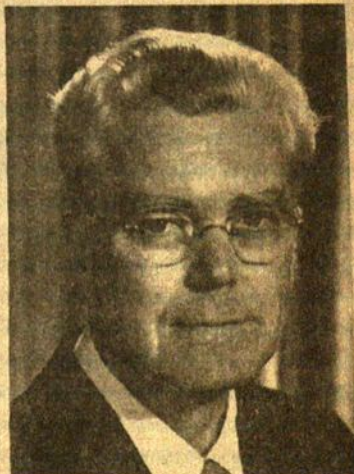
PARDUODAMAS NAMAS

Euclid Ave. ir Wayside gt. rajone. Erdvus vienos šeimos namas. Didžiulis sklypas su svirnu. Įvairios galimybės. Priinama kaina greitam pardavimui.

WILSON REALTY

IV 1-6500

(50-51)

Kongreso atstovas MICHAEL A. FEIGHAN, darydamas viešą pareiškimą dėl savo nusistatymo socialinės apdraudos reikais, deklaruoja kovosias, kaip ligi šiol, už pensijų padidinimą visiems jį gaunantiems. Ypatin-gą dėmesį jis atkreipia į faktą, kad pensijos lygis nežengia kartu su pragyvenimo lygiu. Tuo tarpu šis kraštas turi visas galimybes, kad pakėlus vyresnio amžiaus žmonių gyvenimo lygį. M. A. Feighan vėl kandidatuoja į Kongresą demokratų sąrašė. Jį lydi ilgų metų patirtis ir kovingumas už savo krašto žmonių gerovę.

CLEVELANDO LIETUVIAI,

pasinaudokite mūsų patarnavimu visais draudimų reikalais, kaip automobilių, gaisro, gyvybės, įvairių vertybių, ligoninės ir kt.

Kreipkitės į lietuvių agentus V. GIEDRAITĮ ar Z. OBELENĮ, atstovaujančius draudimo bendrovę NATION-WIDE CO.

V. GIEDRAITIS NATIONWIDE Z. OBELENIS
Mutual Fire Insurance Co.
Life Insurance Co. Mutual Insurance Co.
Home Office: Columbus, O. Telef. 944-6835 Telef. 881-7741

"A" ONE LAWN & GARDEN SERVICE AND SUPPLIES

TRAŠOS — SĖKLOS — ŽIEDAI — GELĖS

TRAŠOS — PAGRINDINIS MŪSŲ BIZNIS.

Gelės šermentims ir vestuvėms.

Tel. 781-8111 3131 Superior Ave.

Cleveland, Ohio 44114

JURGIS SIDABRAS — savininkas.

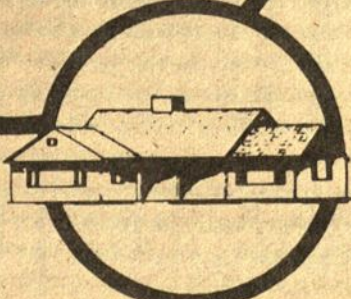
Naturally
SUPERIOR
SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and
REMODELING
LOANS

INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

KANDIDATUOJA Į LB TARYBĄ

Lietuvių Krepšinio Rinktinės išvykos į Australiją Organizacinio Komiteto nariai **Valdas Adamkavičius, Karolis Druga, dr. Petras Kisielius ir Bronius Nainys** kandidatuoja į IV Lietuvių Bendruomenės Tarybą. Minimi asmenys yra aktyvūs Bendruomenės nariai ir visuomenei pažįstami iš jų atliktų pozityvių darbų, ypačiai lietuviškos išlaikymo ir kitose srityse.

• **Bronius Nainys, LB Chicago's Apygardos valdybos pirm., kviečia į susirinkimą gegužės 3 d. (sekmadienį), 11 val. ryto, Jaunimo Centre artimesniųjų LB apylinkių pirmininkus ir valdybų narius švietimo reikalams ir lituanistinių mokyklų tėvų komitetų**

pirmininkus. Bus svarstomi lituanistinio mokyklų išlaikymo, santykių su Lietuvių Bendruomene, santykių su Apygardos švietimo komisija, bendrųjų mokslinių švenčių rengimo ir kiti reikalai. Tėvų komitetų pirmininkai savo nužiūra prašomi pasikviesti ir kitus komitetų narius.

Apygardos valdybos pirmininkas **Bronius Nainys** kandidatuoja į IV Lietuvių Bendruomenės Tarybą.

• **S. Lušys ir B. Veitas** praneša, kad vasarvietė **MESKA**, kuri randasi Cape Cod, Mass., vasarojimo sezoną pradės birželio mėn. 20 dieną.

Rezervacijas prašome jau dabar padaryti sekančiu adresu: **S. Lušys, 88-01 104 St., Richmond Hill, N. Y. 11418. Tel. VI 9-1193 Area Code 212.**

Mielai

IRENAI DAPKUVIENEI

mirus, jos vyrui **ENGELBERTUI**, mamytei **JADVYGAI DABULEVIČIENEI** ir artimiesiems nuoširdžiai užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime

Regina ir Vytautas Orintai

IRENAI DAPKUVIENEI

mirus, vyrą **ENGELBERTĄ DAPKŲ**, motiną — **JADVYGĄ DABULEVIČENĘ**, seseris: **JANINĄ JANUSKIENĘ, DANĄ MILIŪNIENĘ** ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

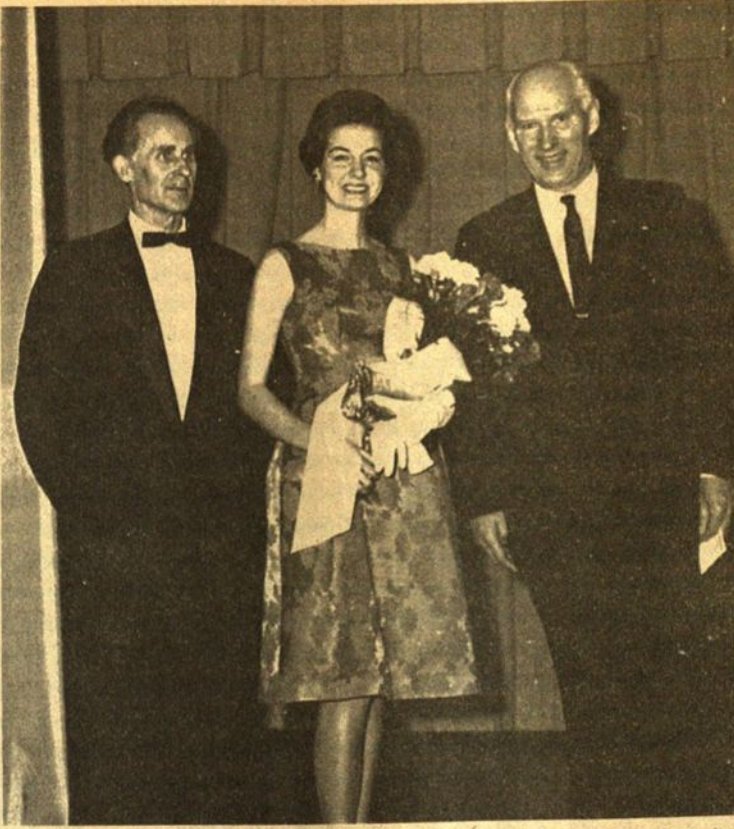
K. Gaizčių šeima

IRENAI

DAPKUVIENEI-DABULEVIČIŪTEI

mirus, p. E. DAPKUI, p. J. DABULEVIČIENEI, JANUSKIŲ IR MILIŪNŲ šeimoms gilią užuojautą reiškia

Eugenijus, Jonas, Monika ir Lorreine Ignatavičiai

Muzikas **J. Gaidelis**, solistė **Irena Stankūnaitė** ir poetas **St. Santvaras** po A. Smetonos minėjimo Bostone. P. Pliekšnio nuotrauka

BOSTONO LIETUVIAI IŠKILMINGAI MINĖJO A. SMETONOS MIRTIES SUKAKTĮ

Balandžio 19 d. Bostono ir aplinkinių kolonijų lietuviai gausiai susirinko į Lietuvių Klubo auditoriją prisiminti ir pagerbti Lietuvos Valstybės Prezidentą **A. Smetoną**.

Skaitlingų organizacijų vėliavos rikiavosi aplink velionies prezidento papuoštą biustą, dominuojantį iškilnių scenoje. Kompoz. **J. Gaidelio** vedamas mišrus choras gieda **JAV Himną**, kun. **Svirskis** sukalba invocaciją.

Rašytojas **St. Santvaras** tarė atidaromąjį žangos žodį, pažymėdamas, jog susirinkome pagerbti prez. **A. Smetoną** ir dėl to, kad jis buvo ne tik žymus mūsų Valstybės vyras, bet didis lietuvis patriotas, puikus ir šakotas publicistas, gilius lietuvių kalbos žinovas-stilistas.

Jo vedama jauna Lietuvos valstybė tarpe 1926-40 m. pasiekė aukščiausią savo išsivystimą socialinės, ūkinės ir tautinės kultūros ugdymo baruose, kas įgailino Lietuvą vesti laisvą, nepriklausomą gyvenimą. Šiame laikotarpyje išaugo, susiformavo jaunoji Lietuvos intelektualų karta, kuri ir okupacijų metu ir dabar veda tėvynėje ir tremtyje nepailstamą kovą dėl tautos išlaisvinimo iš raudonosios vergijos.

Lietuvos Garbės Konsulas adv. **A.O. Shallna** savo kalboje prisiminė **A. Smetonos** lankymąsi **Masachusetts** valstijoje, **Worcester**

rijo mieste tuoj po atvykimo į Ameriką.

Prof. **Dr. J. Puzinas** iš Philadelphiajos savo turiningoje paskaitoje plačiai apibūdino **A. Smetonos** gyvenimą, mokslo metus, visuomeninę ir politinę veiklą Lietuvos Valstybės kūrimosi pradžioje, palikdamas prezidento darbų vertinimą paskutiniojo nepriklausomo gyvenimo laikmečiui — istorijai. Nes mums, — anot prof. **Puzino**, — čia jį vertinti dar yra per anksti.

Minėję minėjimo dalį atliko dainininkė **Irena Stankūnaitė** iš **New Jersey**, Bostono dramos sambūrio nariai ir Bostono mišrus choras, vedamas komp. **J. Gaidelio**.

Dalis publikos **A. Smetonos** mirties sukakties minėjime Bostone.

Pirmame pasirodyme **Ir. Stankūnaitė**, akomp. komp. **J. Gaideliui**, padainavo **J. Stankūno** "Sodžiaus idiliją", **Banaičio** "Tulpės" ir **Dvariono** "Žvaigždutė".

Dramos sambūrio nariai: **Birutė Vaičiūrgytė, Jurgis Jašinskas** ir **Feliksas Kontautas** pakaitomis skaitė žymesnes ištraukas iš **A. Smetonos** raštų.

Antroje dalyje sol. **Ir. Stankūnaitė**, akomp. **J. Gaideliui** padainavo: **Margaritos** ariją iš operos "Faustas", muz. **Gounod** ir ariją iš operos "Romeo ir Julija" muz. **Gounod**.

Publikos gausių plojimų šiltai sutikta, viešnia dainininkė bisui padainavo "Kaip linksma paukštytė" — **V. Šimkaus** ir "Lakštingalėlė" — **V. Kuprevičiaus**.

Po **Irenos Stankūnaitės** dainos, Bostono mišrus choras, vedamas komp. **J. Gaidelio**, išpildė dvi ištraukas iš Kantatos apie Lietuvą, žodžiai rašytojo **St. Santvaro**, muzika **J. Gaidelio**.

Programos užbaigimo žodyje rašyt. **St. Santvaras** padėjo dvi dešimt penkerių lietuviškų organizacijų vadovybėms už prisidėjimą prie iškilmingo mirusio Lietuvos Prezidento sukaityvinio pamėnėjimo, taip pat programos dalyviams, rengėjams ir visiems svečiams už taip gausų atsilankymą.

Minėjimas baigtas Tautos Himnu.

Po minėjimo vyko vaišės ir pašnekesiai. Vaišes parengė Moterų klubo narės, **L. Lendraičio**

rūpesčiu. Sceną ir prez. **A. Smetonos** biustą dekoravo dail. **V. Vizgirda**. Po vaišių, svečiai vyko apžiūrėti Lietuviškos knygos parodą Tautinių namų patalpose. Joje ant stalų matėsi ir **A. Smetonos** rinktinių raštų tomų ir lietuvių klasikų veikalai, pradedant **K. Donelaičiu** ir kitais Mažosios Lietuvos rašytojais ir baigiant paskutiniaisios dailiosios lietuvių literatūros kūrinius, išleista treptyje ir Amerikoje.

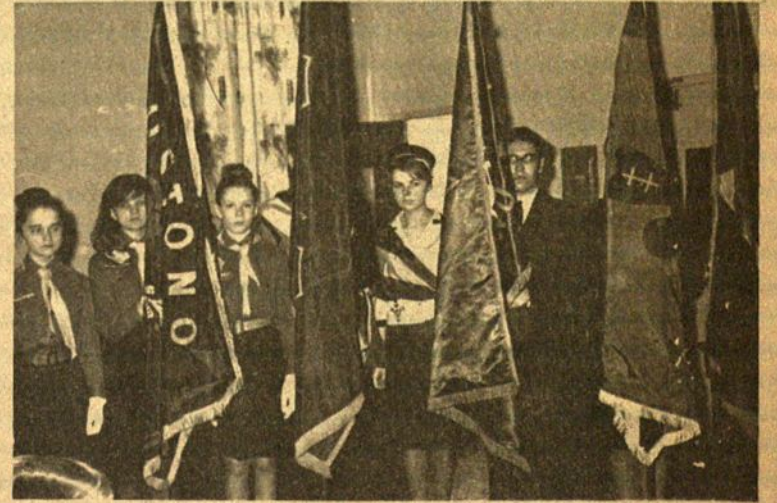
Knygos paroda skoningai įrengta, talkinant: dail. **V. Vizgirdai**, inž. **V. Izbičui**, inž. **J. Dačiui**, **A. Puskepalaičiui**, buv. Mažosios Lietuvos veikėjui, inž. **Mikalauskui** ir kitiems.

Drauge su lietuviškos knygos paroda tose pat patalpose savo tapybos paveikslus buvo išstatę dail. **J. Rūtenis** iš **New Yorko**. Jo paveikslu lietuviški peizažai, kaip "Eglaičių Sonata" bei lietuviškų kryžių akvarėlės suteikė subtilaus grožio knygų parodai.

J.V. Sūdavas

LOS ANGELES

• **Irena Dabulevičiūtė-Dapkuvienė**, prieš kelis metus iš Clevelando su vyru persikėlusį gyventi į **Los Angeles, Californiją**, mirė po komplikotos širdies operacijos.

Dalis organizacijų vėliavų, minint **A. Smetonos** mirties sukaktį Bostone. P. Pliekšnio nuotrauka

ŠI SEKMADIENI, gegužės 3 d. 4 val. p.p. NEW YORKE

Statler Hilton viešbutyje, 7 Ave. ir 33 St.

PREZIDENTO ANTANO SMETONOS

20 METŲ MIRTIES SUKAKTIES MINĖJIMAS - AKADEMIJA

Programoje:

Tėvas JUOZAS VAIŠNYS, S.J., skaitys paskaitą apie velionį Prezidentą Antaną Smetoną.

MENINĖJE DALYJE: Solistė **IRENA STANKŪNAITĖ**, prie pianino muz. **J. Stankūnas**, **BROOKLYNO OPERETĖS CHORAS**, vad. muz. **Cibo** ir akt. **IRENA VEBLAI TIENĖ**.

Įėjimas į akademiją — 2 dol., su pietumis — 10 dol. asmeniui.

Minėjimui Ruošti Organizacijų Komitetas